

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních studií

Bakalářská práce

Regionální politika EU a rozvoj okresu Mladá Boleslav

Petr Kouřil

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petr Kouřil

Provoz a ekonomika

Název práce

Regionální politika EU a rozvoj okresu Mladá Boleslav

Název anglicky

Regional Policy EU and its Role in Development of the District Mladá Boleslav

Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat a zhodnotit regionální politiku EU a její uplatňování při rozvoji okresu Mladá Boleslav. V práci budou nejprve zhodnoceny realizované projekty a poté budou vybrány a zhodnoceny dva konkrétní rozvojové projekty financované z fondů EU. Na tomto základě budou navrženy opatření ke zvýšení efektivity využívání dotačních titulů.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí polostandardizovaných rozhovorů s klíčovými aktéry rozvoje a manažery realizovaných projektů.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

regionální politika, regionální rozvoj, operační program, strukturální fondy EU, Evropská unie, Mladá Boleslav

Doporučené zdroje informací

- JETMAR, M. – PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PEKOVÁ, J. *Veřejné finance : teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.
- SKOKAN, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. Ostrava: Repronis, 2004. ISBN 80-7329-059-6.
- UHLÍŘ, D. – BLAŽEK, J. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
- WOKOUN, R. – MATES, P. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 ZS – PEF (únor 2018)

Vedoucí práce

Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 16. 11. 2016

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 11. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Regionální politika EU a rozvoj okresu Mladá Boleslav" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne datum odevzdání _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady, připomínky a bezproblémovou komunikaci při zpracování mé bakalářské práce. Rád bych také poděkoval své rodině za oporu, kterou mi poskytovala při psaní práce.

Regionální politika EU a rozvoj okresu Mladá Boleslav

Souhrn

Práce je zaměřena na čerpání peněžních prostředků v okrese Mladá Boleslav z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Čechy v programovém období 2007–2013.

První část je zaměřena na literární rešerši, která se zabývá důležitými pojmy dané problematiky. Druhá část je zaměřena na charakteristiku okresu Mladé Boleslavy. Jsou zde obsažena geografická, demografická a socioekonomická specifika. Třetí část je zaměřena na analyzování prostředků čerpaných v rámci okresu Mladá Boleslav z ROP NUTS II Střední Čechy v minulém programovém období 2007-2013. Dále jsou vybrány a zhodnoceny dva konkrétní realizované projekty. Dále bylo zhodnoceno čerpání finančních prostředků v období 2007-2013 a uvedeny podmínky pro období 2014-2020, za kterých je možné žádat o dotace z prostředků EU v rámci Operačního programu IROP a navrženy opatření na zefektivnění využívání prostředků EU.

Klíčová slova: regionální politika, regionální rozvoj, operační program, strukturální fondy EU, Evropská unie, Mladá Boleslav

Regional Policy EU and its Role in Development of the District Mladá Boleslav

Summary

The work is focused on the drawing of funds in Mladá Boleslav district from the Regional Operational Program NUTS II Central Bohemia in the programming period 2007-2013.

The first part is focused on literary research, which deals with important concepts of given issues. The second part is focused on the characteristics of the district Mladá Boleslav. Geographical, demographic and socio-economic specifics are included. The third part is focused on analyzing funds drawn from the Mladá Boleslav District from the ROP NUTS II Central Bohemia in the last programming period 2007-2013. In addition, two specific projects are selected and evaluated. It also evaluated the drawdown of funds in the period 2007-2013 and outlined the conditions for the period 2014-2020, during which it is possible to apply for EU subsidies under the IROP Operational Program and proposed measures for streamlining the use of EU funds, were evaluated.

Keywords: regional politics, regional development, operational program, structural funds EU, European Union, Mladá Boleslav

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Cíl a metodika.....	6
3	Literární rešerše	7
3.1	Region.....	7
3.2	Regionální rozvoj.....	8
3.3	Regionální politika.....	8
3.3.1	Historie.....	9
3.3.2	Cíle regionální politiky	10
3.3.3	Nástroje regionální politiky	10
3.3.4	Členění NUTS.....	12
3.4	Regionální politika EU	13
3.4.1	Programové období 2007-2013	14
3.4.2	Cíle regionální politiky pro programové období 2007-2013	14
3.4.3	Programové období 2014-2020	16
3.5	Evropské strukturální a investiční Fondy	17
4	Charakteristika okresu Mladá Boleslav	19
4.1	Historie okresu Mladá Boleslav.....	19
4.2	Geografické vymezení	19
4.3	Administrativní členění.....	20
4.4	Kulturně historická charakteristika	21
4.5	Socioekonomická charakteristika	21
4.5.1	Nezaměstnanost	21
4.6	Dopravní infrastruktura.....	21
4.7	Hospodářství	22
4.8	Cestovní ruch	22
4.9	Zjištěné nedostatky	23
5	Čerpání finančních prostředků v rámci okresu Mladá Boleslav	24
5.1	Charakteristika ROP NUTS II Střední Čechy	24
5.2	Prioritní osy a oblasti podpory	25
5.2.1	Prioritní osa 1 – Doprava	25
5.2.2	Prioritní osa 2 – Cestovní ruch	26
5.2.3	Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území	28
5.2.4	Prioritní osa 4 - Technická pomoc.....	31
5.3	Čerpání finančních prostředků v rámci okresu Mladá Boleslav	32
5.3.1	Čerpání finančních prostředků v prioritní ose 1 - Doprava	34
5.3.2	Čerpání finančních prostředků v prioritní ose 2 – Cestovní ruch	35
5.3.3	Čerpání finančních prostředků z prioritní osy 3 - Integrovaný rozvoj území..	36
5.4	Vybrané projekty	37
5.4.1	Ekocentrum, projekt, který čerpal v rámci IPRM.....	37
5.4.2	Letecké muzeum - interiéry, projekt, který čerpal peníze v rámci ROP SČ....	39
5.5	Porovnání zdrojů financování v rámci ROP SČ	41
5.6	Hodnocení čerpání regionální politiky v období 2007-2013	42
5.7	Programovací období 2014-2020.....	43
5.8	Návrhové projekty	44
5.9	Návrh na zvýšení efektivity využívání dotačních titulů	45
6	Závěr	47
7	Seznam použitých zdrojů.....	49

7.1	Knižní zdroje.....	49
7.2	Internetové zdroje	50
7.3	Seznam tabulek	51
7.4	Seznam obrázků.....	51
7.5	Seznam příloh	52
7.6	Přílohy.....	52

1 Úvod

Regionální politiku si můžeme vysvětlit jako činnost, jejímž úkolem je snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje daných regionů a k zabezpečení jejich pozvolného rozvoje. Obecným cílem je, aby regiony měly stejné možnosti k plnohodnotnému využití demografického, hospodářského a přírodního potenciálu. Pokud tedy stát chce vytvořit rovnocenné šance pro obyvatele všech regionů, musí tedy v určité míře přijímat opatření na státní, regionální a nadnárodní úrovni, které povedou ke zmírnění regionálních rozdílů. Regionální politika je solidární, tzn. že bohatší regiony podporují slabší regiony. Velmi dobře se tedy doplňuje s ostatními politikami, které se např. zabývají vzděláváním, zaměstnaností, energetikou, životním prostředím, jednotným trhem a výzkumem a inovacemi.

K naplnění cílů regionální politiky slouží evropské fondy, které poskytují finanční prostředky, určené na podporu dlouhodobého regionálního rozvoje a stabilizaci ekonomiky. Pro čerpání prostředků z evropských fondů jsou nezbytné operační programy, jako např. regionální operační program NUTS II Střední Čechy je jedním z těchto programů, ve kterém jsou stejně jako v ostatních určeny prioritní osy a oblasti podpory pro možné rozvojové projekty.

V programovém období 2007-2013 bylo z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno přes 347 miliard eur, ze kterých Česká republika měla možnost čerpat více než 26 miliard eur. Investice členských států v tomto období byly koncentrovány na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti. Konkrétní strategie a oblasti pro čerpání evropských prostředků jsou pak stanoveny v Národním strategickém referenčním rámci.

Důvodem ke zvolení tématu regionální politika EU, bylo především využití zdrojů a poznatků, které byly získány za pracovní dobu v ROP Střední Čechy, ale také proto, že toto téma je aktuální, vzhledem k tomu, že regionální politika EU patří mezi mladé politiky a její význam neustále roste. Bakalářská práce bude zaměřena na okres Mladá Boleslav v programovacím období 2007-2013, kde se realizovala řada projektů, které vedly ke zkvalitnění života.

2 Cíl a metodika

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat a zhodnotit regionální politiku EU a její uplatňování při rozvoji okresu Mladá Boleslav v programovacím období 2007-2013. V práci budou nejprve zhodnoceny realizované projekty a poté budou vybrány a zhodnoceny dva konkrétní rozvojové projekty financované z fondů EU. Na tomto základě budou navrženy opatření ke zvýšení efektivity využívání dotačních titulů.

Práce je rozdělena do čtyř základních tematických celků. Prvním celkem je teoretická část. Cílem této části je definovat základní pojmy týkající se regionální politiky EU, popsat její vznik, vývoj, principy, cíle a nástroje a také charakterizovat regionální politiku EU uplatňovanou v ČR. Pro vypracování první části budou informace získávány z odborné literatury a z internetových stránek zabývajících se Evropskou unií a strukturálními fondy EU.

Druhá část práce se zabývá charakteristikou okresu Mladá Boleslav. Cílem je stručně charakterizovat geografické vymezení regionu, jeho administrativní členění a socioekonomickou situaci. V této části bude, stejně jako v první části, využíváno techniky studia dokumentů, a to zejména z internetových stránek daného regionu. Bude také využíváno dat zpracovaných Českým statistickým úřadem.

Cílem třetí části je analyzovat a zhodnotit využívání regionální politiky EU v rámci regionu soudržnosti Střední Čechy s důrazem na čerpání finančních prostředků z ROP a charakterizovat nejdůležitější oblasti podpory regionu. Hlubší pozornost bude věnována dvěma již realizovaným projektům, které jsou financovány z fondů EU prostřednictvím ROP NUTS II Střední Čechy. Bude využíváno sekundární analýzy dat, pro kterou budou zdrojem informací internetové stránky Středočeského kraje, Regionálního operačního programu Střední Čechy a stránky žadatelů dvou podrobně zkoumaných projektů. Jako další zdroje informací budou využívány projektové dokumentace těch projektů, které budou blíže analyzovány. Bude použita také metoda primárního sběru dat, při které budou informace získány prostřednictvím polostandardizovaných rozhovorů s projektovými manažery obou vybraných projektů a osobami zabývajících se Regionální politikou. Otázky použité při rozhovoru jsou uvedeny v příloze č. 3,4 a 5. Poslední část práce tvoří závěr. Ten bude obsahovat shrnutí zjištěných poznatků a jejich zhodnocení

3 Literární rešerše

3.1 Region

Pro název region neexistuje přesně usjednocená definice, protože je chápán v různém smyslu, a proto si uvedeme jen pár z nich, které se týkají problematiky, kterou zde budeme probírat:

„Region je komplex, který vzniká regionální diferenciací krajinné sféry“ (Mates a Wokoun, 2001)

Další autor vidí definici regionu z jiného pohledu:

„Region je území s definovanými prvky, v němž existuje specifická funkční a související infrastruktura a prosazuje se společný zájem na rozvoji regionu a na zlepšení blahobytu občanů.“ (Stejskal a Kovárník, 2009)

Struktura a ohraničení regionu

Podle struktury regionu můžeme rozlišovat regiony homogenní a nehomogenní. Homogenní regiony se vyznačují stejnorodostí vlastností a regiony nehomogenní jsou nestejnorodé a vyznačují funkční jednoty.

Obecně se regiony odlišují částmi zemského povrchu, tím jsou myšleny geografické ohraničení. Hranice regionu jsou přírodní, historické a administrativní. Přírodní hranice jsou fyzické bariéry, které rozdělují obyvatelstvo do dvou skupin. Historické hranice můžeme stále nalézt v moderních mapách v Evropě, když vznikly na základě bývalých králoství a svobodných měst. Administrativní hranice jsou vymezené z hlediska funkce správy a vládnutí pro usnadnění administrativy. Jedná se o regiony a administrativní umělé jednotky, které mohou být měněny podle populárních a politických trendů. (Novotná, 2007)

Dále rozdělujeme regiony podle řádu na mikroregiony, mezoregiony a makroregiony. Mikroregiony lze chápat jako územní celky s nejintenzivnějšími regionálními procesy. Mezoregiony se zaměřují na socioekonomické aktivity. Makroregiony se člení na makroregiony vyššího stupně (Českou republiku a makroregiony.) a nižšího stupně (Čechy, Morava, Slezsko). (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

3.2 Regionální rozvoj

Pojem regionální rozvoj se vyvíjí mnoha let, doposud nebyla definována jednotná definice, a proto si uvedeme pár příkladů definic:

Ministerstvo pro místní rozvoj definuje regionální rozvoj jako:

“růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel. V tomto ohledu jde o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí (regionů, mikroregionů) a odstraňování popřípadě zmírňování regionálních disparit.” (www.mvcr.cz, 2017)

Zatož paní Novotná chápe regionální rozvoj z jiného pohledu:

„Regionální rozvoj je představován komplexem procesů, které probíhají v rámci regionu a přispívají zejména k pozitivním změnám v sociálně ekonomické situaci regionu. Podporu regionálního rozvoje se zabývá regionální politika. Smyslem regionálního rozvoje je snižování regionálních disparit a podpora ekonomického růstu s cílem zvýšení životní úrovně (a kvality života) lidí v regionech.” (Novotná, 2007)

Faktory v regionálním rozvoji

Na regionální rozvoj působí mnoha faktorů, které mnohdy bývají příčinou vzniku regionální nerovnováhy. Regionální nerovnováhy jsou rozdíly mezi regiony. Faktory, které působí na regionální rozvoj jsou přírodní podmínky, dostupnost výrobních faktorů, dostupnost zdrojů vstupů do výroby a přístupů na trhy, prostorové rozmístění vstupů a dopravní infrastruktura, úroveň technického pokroku, přítomnost velkých národních a nadnárodních firem, přítomnost kvalifikované pracovní síly, sítě dodavatelů a služeb, regionální prostředí, nehmotné lokalizační faktory, aglomerační efekty jako důsledek koncentrace podniků a sídel. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

3.3 Regionální politika

Z několika různorodých definic si uvedeme ty, které vystihují podstatu regionální politiky a které narážejí na probírané téma:

„Regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité

prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů” nebo „soubor opatření nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílu v ekonomickém rozvoji díčích regionů.” (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

Další autor vidí definici následovně:

„Regionální politika představuje určitou reakci státu na existující meziregionální rozdíly, tj. Regionální disparity, které byly vytvořeny v důsledku historického vývoje. Důsledkem těchto disparit je existence tzv. Problémových regionů.“ (Novotná, 2007)

3.3.1 Historie

Vznik regionální politiky můžeme sledovat počátkem 30. let ve Velké Británii, kde byla velká hospodářská krize. Ekonomické a sociální rozdíly v regionech se prohloubily natolik, že stát byl nucen přijmout určité kroky k jeho zmírnění. V roce 1934 byl přijat zákon o speciálních území, první regionálně orientovaný legislativní dokument, který vymezuje problémové regiony a definuje jeho způsob pomoci pro zlepšení infrastruktury a pravidla pro alokaci prostředků. Od této doby se regionální politika rozvíjela a většina nejvýznamnějších nástrojů byla zkoncipována a v praxi vyzkoušena. Po 2. Světové válce se regionální politika nejdříve rozvíjela ve Francii a v Itálii. Ve Francii se zaměřili na podpory 12 tzv. Metropolit rovnováhy, které měli nadměrné ekonomické rozdíly. Byly zde použity represivní nástroje. V Itálii se snažili řešit socio-ekonomické rozdíly mezi severem a jihem. Především na industrializace tradičních agrárních, zaostalých regionech. Dále se regionální politika rozvíjela v Německu, kde se zaobírali restrukturalizací průmyslových regionů. V postkomunistické evropské země v 80. letech přecházejí na tržní ekonomiku a její uplatňování bylo určené ke zmírnění regionálních disparit. Například výstavby bytů a technické infrastruktury v pohraničních českých zemí. Nyní však má za úkol zmírnit nezaměstnanost, vyvolanou důsledky přechodu k tržní ekonomice. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

Při založení Evropského hospodářského společenství (EHS) se domnívali, že hospodářským růstem se vyřeší regionální problémy a sjednocením trhu dojde k navýšení konkurenceschopnosti. To ovšem může vést k problémům v regionech, ve kterých jsou koncentrována stará průmyslová odvětví. Proto prvním cílem vzniku společenství byla pomoc regionům, na které vznik společenství měl negativní vliv. (Wokoun, a další, 2008)

3.3.2 Cíle regionální politiky

Hlavní cíle regionální politiky se zabývají vytvořením podmínek pro postupné snížení nebo alespoň ke zmírnění nadměrných rozdílů ve vývoji jednotlivých regionech. Zvýšení konkurenceschopnosti regionální a národní ekonomiky v mezinárodním měřítku.

Motivy pro regionální politiku jsou ekonomické, sociální a ekologické.

3.3.3 Nástroje regionální politiky

Hlavními nástroji jsou makroekonomické a mikroekonomické nástroje a některé ostatní, které nemají ekonomický obsah. (Stejskal a Kovárník, 2009)

Makroekonomické nástroje

Makroekonomické nástroje jsou silně ovlivněny národohospodářskými cíli, zejména udržení inflace na dané úrovni, realizace cílů agrární, průmyslové politiky a vyrovnanosti platební balance. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

Monetární politika

Monetární politika je ovlivňování množství peněz v ekonomice. Jelikož monetární politika má negativní dopady na inflaci je její využívání přísně omezeno. Regionalizace monetární politiky se rozumí jako přístup k objemu poskytovaných úvěrů, výše úrokové míry a také lhůty splatnosti. Její dopad je těžko rozeznatelný, neboť část těchto prostředků se odlévá do ostatních regionů. (Stejskal a Kovárník, 2009)

Fiskální politika

K meziregionálnímu přerozdělování dochází vždy prostřednictvím státního rozpočtu. Tento proces redistribuce záleží na systému daní, jejich odvodů ve struktuře výdajů státního rozpočtu. Do státního rozpočtu přispívají hlavně vysoce příjmové regiony, opačně tak činí nízkopříjmové regiony. Tyto příspěvky mohou být zesilovány progresivní konstrukcí daní a odvodů. Více prostředků proudí do regionů nízkopříjmových na sociální výdaje (podpora v nezaměstannosti, rekvalifikační programy atd.) Stát může v roli odběratele podporovat i různé zboží a služby prostřednictvím státního rozpočtu u vybraných regionů. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

Protekcionismus

Stát ovlivňuje dovoz prostřednictvím limitů a cel. Dovození cla a limity se orientují

na výrobky. Protekcionismus se dá využít regionálně, a to za uvalení dovozích limitů a cel na produkty, jejichž výroba je prostorově koncentrována v upadajících regionech. Hlavním smyslem je soustředit poptávku na domácí produkty. Tyto opatření jsou většinou časově omezena a v tomto průběhu ochrany jsou dány podnikům příležitosti, aby zvětšili produktivitu práce, snížili náklady, zlepšili kvalitu nebo obnovily konkurenceschopnost. Pokud je to však nereálná možnost, je toto časové období využito na rekvalifikaci pracovních sil nebo změnu výrobního programu. (Wokoun, Mates and Kadeřábková, 2011)

Mikroekonomické nástroje

Mikroekonomické nástroje mají za cíl obnovit rovnováhu na regionálních trzích práce pomocí nástrojů ovlivňující prostorový pohyb pracovních sil nebo nástrojů působící na prostorový pohyb kapitálu. Představují finanční částky, které jsou účelově poskytovány z rozpočtu regionálního nebo lokálního rozpočtu. (Stejskal a Kovárník, 2009)

Nástroje realokace pracovních sil

Při použití realokace nástrojů je důležité se rozhodnout, zda je účelné podporovat emigraci upadajícího regionu. Jelikož je odliv obyvatelstva negativní jev pro region, tak se většinou nástroje zaměřují na přilákání kapitálu do těchto problémových území a tím vytváří nové pracovní příležitosti, které stabilizují stav obyvatelstva regionu. (Stejskal a Kovárník, 2009)

V současnosti převládají ve vztahu k pracovním silám nástroje na podporu rekvalifikace pracovníků a nástroje přitahující kapitál do problémových regionů. (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

Nástroje realokace kapitálu

Nástroje na realokaci kapitálu se hlavně zaměřují na ovlivnění tvorby nových pracovních příležitostí v daném regionu pomocí přilákání nových firem nebo prostřednictvím již zavedených firem.

Nástroje, které se zaměřují na již zavedené firmy se snaží napomoci k rozšíření stávající výroby, pokud je konkurenceschopná a perspektivní. Nebo firmu přizpůsobí na jiný druh výroby. Nástroje, které se zaměřují na přitážení nových firem, předpokládají, že firmy se mohou efektivně a ekonomicky rozvíjet v dané lokalitě. Dané nástroje působí na přemístění pracovních míst z regionu, kde je jejich přebytek ve vztahu pracovních sil nebo vytvoření nových pracovních míst pomocí založení nových firem.

Prostorový pohyb kapitálu lze ovlivňovat ze dvou stran:

- *stimulací, to znamená zvýšením přitažlivosti určitých regionů pro kapitál, stimulace většinou nabývá podoby subvencí a snížení daňových sazeb.*
- *restrikcí, tedy zostřením podmínek dalšího fungování kapitálu v regionech jiných a tím jej nepřímo nutit ke zvažování nových lokalit a restrikce nabývá podoby daňových sazeb zvýšených.* (Wokoun, Mates a Kadeřábková, 2011)

3.3.4 Člěnění NUTS

V Evropské unii je systém NUTS (nomenklatura územních statistických jednotek) slouží nejen pro statistické potřeby, ale také pro účely zařazení regionů určité úrovně pod jednotlivé cíle strukturální politiky EU. Při vymezení NUTS je nutné vycházet z jejich komplementarity, tím je myšleno řádově vyšší jednotky jsou tvořeny určitým počtem celých jednotek nižších. (Wokoun, 2008)

Klasifikace NUTS byla zavedena Eurostatem (Evropský statistický úřad) pro srovnání dat jednotlivých členských států v roce 1988. Klasifikace NUTS rozděluje území členských států na územní jednotky a každé územní jednotce přiřazuje název a kód. (Novotná, 2007)

Existují tři základní úrovně regionálního členění území podle počtu obyvatel:

Tabulka č.1

Tabulka 1 Správní členění (systém NUTS)

Úroveň	Doporučený min.počet obyvatel	Doporučený max.počet obyvatel
NUTS I (území)	3 000 000	7 000 000
NUTS II (region)	800 000	3 000 000
NUTS II (kraj)	150 000	800 000

Zdroj: (www.Euroskop.cz, 2017)

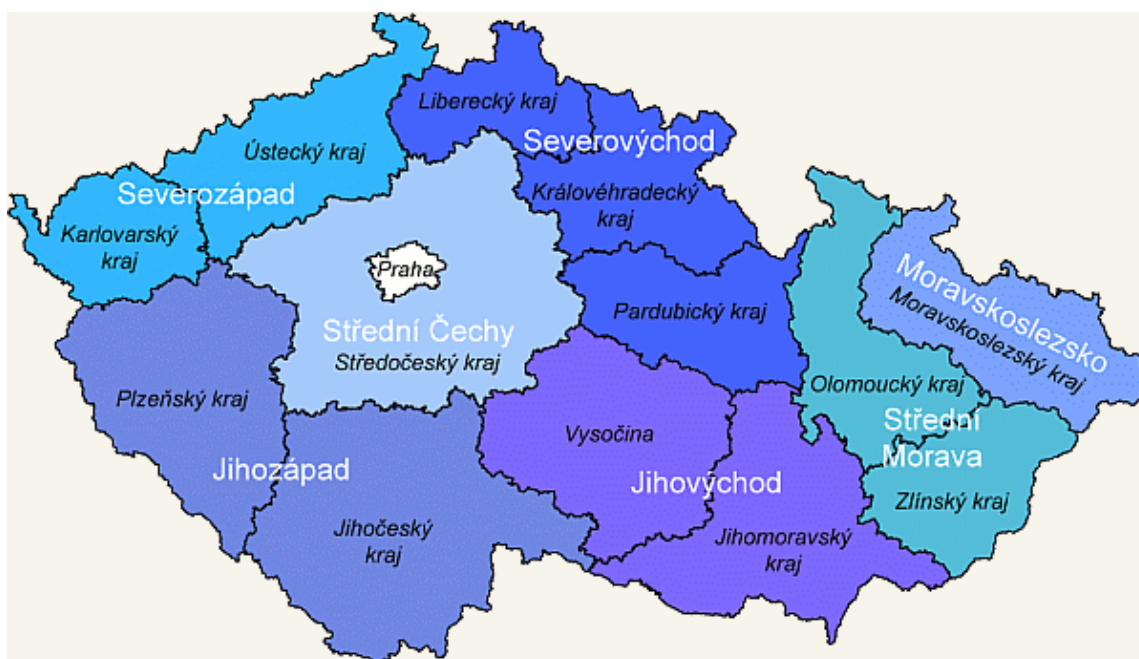
Při vstupu do Evropské Unie vzniklo osm organizačních jednotek NUTS II neboli region soudružnosti, které byly rozděleny pro výpočet HDP/obyvatele, podle kterého se rozděluje podpora strukturálních fondů a Fondu soudružnosti.

NUTS II (8 regionů soudružnosti):

- **Severozápad** (kraje Karlovarský a Ústecký)
- **Jihozápad** (Plzeňský a Jihočeský kraj)
- **Střední Čechy** (Středočeský kraj)
- **Severovýchod** (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj)
- **Jihovýchod** (kraj Vysočina a Jihomoravský kraj)
- **Střední Morava** (Olomoucký a Zlínský kraj)
- **Moravskoslezsko** (Moravskoslezský kraj)
- **Praha**

(www.Euroskop.cz - Správní členění (systém NUTS),2018)

Obrázek 1: 8 regionů soudružnosti

Zdroj: (www.Euroskop.cz - Správní členění (systém NUTS),2018)

3.4 Regionální politika EU

Evropská unie je jednou z nejbohatších částí světa, ale přesto mezi jejími regiony přetrvávají výrazné vnitřní disparity finančních příjmů a příležitostí. Od roku 2004, kdy vstoupilo do evropské unie deset nových členských zemí, se tyto disparity ještě více prohloubily, jelikož jejich HDP bylo pod evropským průměrem. Regionální politika

přenáší finanční zdroje z bohatších regionů do méně rozvinutých regionů. Jedná se jak o nástroje finanční solidarity, tak o ekonomickou integraci. (*Euroskop.cz - Operační programy 2007-2013*, 2018)

Regionální politika EU je prováděna na třech úrovních:

- 1) Nadnárodní – provádí se nezávisle, konkrétně Evropskou komisí a dalšími Evropskými orgány.
- 2) Národní – je řízena jednotlivými členskými státy. Konkrétně vláda, ministerstva a ostatní orgány státní správy daného státu.
- 3) Regionální – je prováděna orgány územní samosprávy a také tzv. klíčovými aktéry (podnikatelé, podniky a instituce). (*Wokoun, Mates a Kadeřábková*, 2011)

3.4.1 Programové období 2007-2013

Ve všech členských státech v programovém období v roce 2007-2013 bylo vyčleněno více než 347 miliard EUR. Z těchto prostředků mohla Česká Republika čerpat 26 miliard EUR. V tomto období byly investice zaměřeny na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti.

3.4.2 Cíle regionální politiky pro programové období 2007-2013

Regionální politika sleduje v programovém období 2007-2013 tři cíle, k jejichž dosažení prostřednictvím strukturálních fondů a fondu soudržnosti jsou vyčleněny 347 mld. eur pro EU a pro Českou Republiku je to 26,69 mld. eur.(752,70 mld Kč.). (*DotaceEU.cz - Informace o fondech*, 2018)

Přibližně 85% výdajů je dotováno financema z Evropské Unie a český stát musí projekty spolufinancovat 15%, což je přibližně 132,83 miliard. Ministerstvo pro místní rozvoj dohlíží na přípravu a využívání fondů EU. V období 2007-2013 existuje celkem 26 operačních programů, které se dělí na tematické, regionální, programy pro Prahu a programy spadající pod cíl Evropská územní spolupráce. (*Euroskop.cz - Operační programy 2007-2013*)

Cíl konvergence

„Slouží k urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých členských států a regionů.“ (*Boháčková a Hrabánková*, 2009)

Je zaměřen na podporu růstu a zaměstnanosti v nejméně rozvinutých regionech. Klade důraz zejména na inovace a znalostní společnost, schopnost přizpůsobovat se hospodářským a sociálním změnám a zlepšování životního prostředí a výkonnosti správy. Financován je z EFRR a ESF, ale také z FS a týká se nejméně rozvinutých členských států a regionů. (EU a Komise, 2007)

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

„Tento cíl slouží k posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů a jejich zaměstnanosti.“ (Stejskal and Kovárník, 2009)

Zabývá se sektory Evropské unie, které nejsou způsobilé pro cíl konvergence nebo přechodnou podporu. Zlepšuje podmínky konkurenceschopnosti, atraktivnosti regionů a zvýšení zaměstnanosti tím, že podporuje hospodářské a sociální změny. Je financován z EFRR a ESF. (EU a Komise, 2007)

Cíl Evropská územní spolupráce

Se zaměřuje k posílení spolupráce na přeshraniční, nadnárodní i meziregionální úrovni, přičemž funguje jako doplněk k cíli konvergence a regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. (Boháčková and Hrabánková, 2009)

Financuje je EFRR a snahou cíle je podpořit společné řešení pro orgány jednotlivých zemí v oblasti městských, venkovských a pobřežních rozvoje, rozvoje ekonomických vztahů a vytváření menších a středních podniků. Tato spolupráce se zaměřuje hlavně na výzkum, vývoj, informační společnosti, životní prostředí, prevence rizik a integrované vodohospodářství. (EU a Komise, 2007)

Finanční zdroje

Finanční zdroje jsou rozdělovány podle cílů nebo podle jednotlivých členských států (prosperita státu, míra nezaměstnanosti, regionální prosperita a počet obyvatel). (EU a Komise, 2007)

Tabulka 2 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle Regionální politiky v období 2007-2013:

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
Konvergence	283 mld. €	81,54%	25,88 mld. €	96,98%
	(cca 7 082,80 mld. Kč)		(cca 730,00 mld. Kč)	
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. €	2,52%	389,05 mil. €	1,46 %
	(cca 218,55 mld. Kč)		(cca 10,97 mld. Kč)	
Celkem	347 mld. €	100,00%	26,69 mld. €	100,00 %

Přepočtení směnného kurzu 1 EUR = 28,2 CZK (monitorovací zpráva)

Dostupné z: (DotaceEU.cz - Programové období 2007-2013, 2018)

3.4.3 Programové období 2014-2020

Programové období 2014-2020 přináší novinky a změny jak na české, tak na evropské úrovni. „Zatímco v předchozím období byl základním programovým dokumentem pro využívání fondů EU Národní strategický referenční rámec a další dokumenty, pro nové období byl přijat dokument s názvem Dohoda o partnerství. Ten definuje i nové operační programy a bude proto pro následujících 5–8 let klíčem pro čerpání dotací.“ (Euroskop.cz, 2014)

Nejzásadnější změny, jež přináší období 2014–2020, by se daly shrnout do těchto bodů:

- Zapojení fondů na rozvoj venkova a rybářského fondu
- Výkonnostní rámec
- Vytvoření systému předběžných podmínek
- Nové cíle a priority
- Snížení počtu operačních programů
- Jednotné metodické a monitorovací prostředí

(Euroskop.cz, 2014)

3.5 Evropské strukturální a investiční Fondy

Fondy evropské unie mají spoustu nástrojů finanční pomoci. Fondy slouží především k podpoře hospodářského růstu členských zemí EU a snižování sociálních a ekonomických nerovností mezi státy a regiony. V České republice jsou nastavena pravidla pěti fondů, které dohromady tvoří Evropské strukturální a investiční fondy. Pro Českou republiku jsou to hlavní zdroje financování pro programy. (*Abeceda fondů EU 2014-2020*. 1. vydání, 2015)

Fond soudružnosti (FS)

Fond soudružnosti slouží k podpoře celého státu, investuje především do zeleného růstu a udržitelného rozvoje. (Wokoun, Mates and Kadeřábková, 2011) Z

Zlepšuje konektivitu v členských státech, které má nižší HDP než 90% průměru zemí EU-28. Na tento fond bylo vyčleněno 6,25 mld. euro. (*Abeceda fondů EU 2014-2020*. 1. vydání, 2015)

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

Cílem je podporovat investice a přispívat ke snižování rozdílu mezi jednotlivými regiony Unie. Financuje výzkum, inovace, ochranu životního prostředí, prevence rizik a infrastruktura. Posiluje regionální hospodářské a sociální soudružnosti prostřednictvím investic do sektorů posilující růst, konkurenceschopnost a vytváření pracovních míst. Z tohoto fondu jsou financovány i projekty Evropské územní spolupráce. Bylo na něj vyčleněno 11,94 mld. euro. (EU a Komise, 2007)

Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)

Zajišťuje tvale udržitelný rozvoj evropského rybolovu a akvakultury. Financuje aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu podporující konkurenceschopnost, ochranu a zlepšování podmínek rybolovu. Bylo na něj vyčleněno 0,03 mld. euro. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015)

Evropský sociální fond (ESF)

Investuje do lidských zdrojů. Podporuje příležitosti k zaměstnání a vzdělávání. Dále se zabývá osobami, které jsou ohroženy chudobou či sociálním vyloučením. Na tento fond bylo vyčleněno 3,43 mld. euro. (*Abeceda fondů EU 2014-2020*. 1. vydání, 2015)

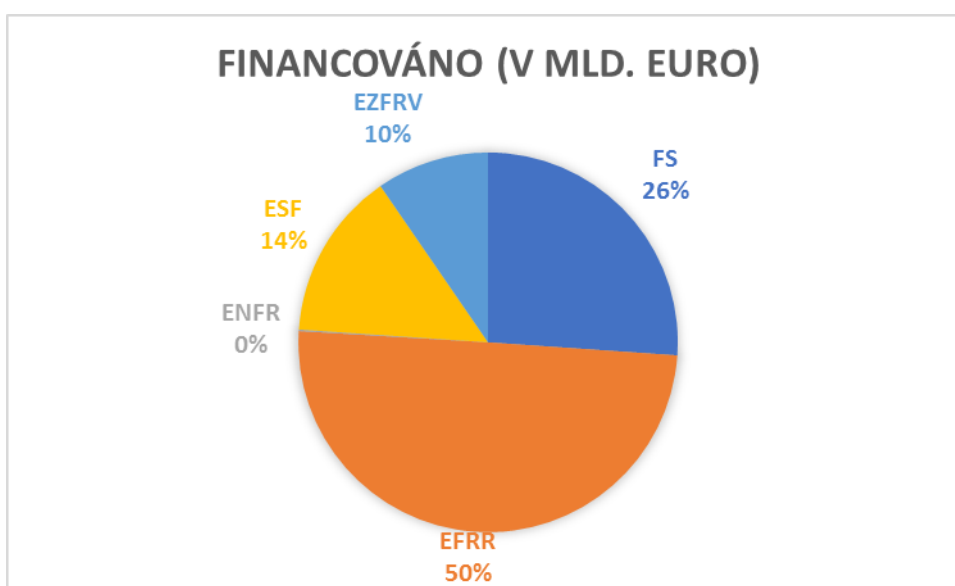
ESF podporuje akce členských států na zlepšení přizpůsobenosti pracovníků a podniků, dostupnost zaměstnání, posílení sociálního začlenění a znevýhodněných osob,

navýšení lidského kapiálu, zvětšení capacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb.(EU a Komise, 2007)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)

Podporuje zvyšovat konkurenceschopnost odvětví zemědělství a lesnictví, zlepšuje životní prostředí, stav krajiny a kvalitu života ve venkovských oblastech a podporuje diverzifikaci hospodářství. Bylo na něj vyčleněno 2,3 mld. euro.(*Abeceda fondů EU 2014-2020*. 1. vydání, 2015)

Graf 1 - Struktura fondů

Dostupné z: (Abeceda fondů EU 2014-2020. 1. vydání, 2015)

4 Charakteristika okresu Mladá Boleslav

4.1 Historie okresu Mladá Boleslav

Název mladá boleslav pochází od jeho zakladatele knížete Boleslava II. Zvaný Mladý. Z původního názvu „Město Boleslava Mladého“ se pojmenovalo na Mladou Boleslav. Mladá Boleslav je původem delší než tisíc let a zprávy o této lokalitě přicházejí v polovině desátého století kdy jej založil kníže Boleslav II.

V roce 1318 koupili majetek od Přemyslovců rod Michalovců a zahájili zásadní stavební proměny. Po roce 1334 město přestěhovali z Podolce, údolí na soutoku Jizery s Klenicí, na vyvýšený ostroh v sousedství hradu. Skála ve stejné výškové úrovni, ve které stojí hrad, poskytovala nerušenému rozvoji města rozhodně bezpečnější podmínky.

Opravdu slavnou éru zažila Mladá Boleslav v 16. století, kdy se stala jedním z nejdůležitějších center jednoty bratrské v celé zemi. Sídlili tu její kněží včetně známého Jana Augusty, který tu byl i pohřben, nebo Mikuláše Klaudiána, autora první tištěné mapy Čech z roku 1518. V roce 1600 je Mladá Boleslav listinou císaře Rudolfa II. uvedena mezi královská města.

Nová éra přichází až koncem 18st. a především pak 19st., kdy jsou ve městě zakládány manufaktury a první továrny. Od roku 1895 byla založena akciová společnost pro automobilový průmysl, která se přes závod Laurin a Klement a Automobilové závody až po dnešní Škoda Auto a.s., zabývala výrobou automobilů. Dodnes automobilová společnost ve městě zaměstnává většinu obyvatel Mladé Boleslavi. „Značka Škoda je od roku 1991 součástí nadnárodního koncernu Volkswagen.“

Více než tisíciletá historie ozdobila tvář města řadou jedinečných památek, které rozhodně stojí za to blíže poznat. (www.mb-net.cz, Mladá Boleslav, 2018)

4.2 Geografické vymezení

Okres mladá boleslav je součástí Středočeského kraje v severní části. Je rozdělen přibližně na dvě protáhlé části řekou Jizerou od severu k jihu. Sousedí na jihu s okresem Praha-východ a Nymburk, na východě s okresem Jičín, který leží v Královehradeckém kraji. Na severu s okresy Česká Lípa, Liberec a Semily, které leží v Libereckém kraji a na západě s Mělníkem. Rozloha okresu Mladé Boleslavi je 1023 km², svou rozlohou zaujímá třetí místo ve Středočeském kraji. (www.czso.cz, 2018)

Obrázek 2 Administrativní členění okresu Mladá Boleslav

Administrativní rozdělení okresu Mladá Boleslav - stav k 1.1.2007

Zdroj: (https://www.czso.cz/csu/xs/mlada_boleslav_s_nazvy_obci, 2018)

4.3 Administrativní členění

Okres Mladá Boleslav se člení na dva správní obvody obcí s rozšířenou působností Mladá Boleslav a Mnichovo Hradiště. Dále se člení na čtyři správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Benátky nad Jizerou a Bělá pod Bezdězem. 120 obcí leží v okrese Mladá Boleslav. 8 obcí má statut města (Mladá Boleslav je statutární město, Mnichovo Hradiště, Benátky nad Jizerou, Bakov nad Jizerou, Kosmonosy, Bělá pod Bezdězem, Dobrovice, Dolní Bousov) a 5 obcí je stanoveno městysem (Brodce, Březno, Chotětov, Bezno, Sovínky). (www.czso.cz, 2018)

4.4 Kulturně historická charakteristika

V okrese Mladé Boleslavi je velké množství historických a kulturních památek. Můžete zde vidět všechny stavební slohy, například od románského přes gotický, renesanční, barokní až na stavební slohy moderní doby. V Mohelnici a Michalovicích můžete narazit na románské architekturu kostel ve Vinci (národní kulturní památka). Mladoboleslavsko je známé velkým počtem hradů a zámků. K nejznámějším patří knížecí hrad v Mladé Boleslavi, zříceniny středověkých hradů v Michalovicích, Zvířeticích, Dražicích a jinde. Ze zámeckých staveb renesance a baroka to jsou zámky v Mnichově Hradišti (národní kulturní památka), v Kosmonosech, Benátkách nad Jizerou, Bezně, Vlčím Poli, Neměřicích, Skalsku, Košátkách a v řadě dalších míst. (www.czso.cz, 2018)

4.5 Socioekonomická charakteristika

Počet obyvatel v okrese Mladá Boleslav je 127,8 tisíc (ke dni 1.1.2018), což je přibližně 9,5 % obyvatel kraje. Okres je čtvrtý nejvyšší v kraji na počet obyvatel, ale hustotou zalidnění 124 obyvatel na km² se však Okres Mladá Boleslav řadí k průměrným okresům. (www.czso.cz, 2018)

4.5.1 Nezaměstnanost

Ke dni 31. 12. 2017 bylo v rámci okrese Mladá Boleslav evidováno 1808 dosažitelných uchazečů o zaměstnání, to činí 6 % dosažitelných uchazečů kraje. Podíl nezaměstnaných osob (ve věku 15-64 let) činil 2,16 %. Okres mladá Boleslav se řadil na druhou nejnižší nezaměstnanost mezi okresy kraje. (www.czso.cz, 2018)

Tabulka 3 Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15–64 let)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Okres Mladá Boleslav	4,63	4,01	4,35	4,69	4,42	3,53	2,71	2,16
Středočeský kraj	6,10	5,63	6,13	6,90	6,36	5,41	4,31	3,17

Zdroj: www.mpsv.cz, upraveno

4.6 Dopravní infrastruktura

V dopravní inrastruktuře v Mladoboleslavsku prochází celostátně významné silniční tahy jako jsou dálnice D10 a silnice I. třídy I/16 a I/38. Železniční trať 070 propojuje

Mladoboleslavsko s Prahou a severními Čechami, trať 071 vede na Nymbursko. (www.czso.cz, 2018)

4.7 Hospodářství

Hospodářský vývoj regionu Mladoboleslavsko byl v minulosti považován z velké části jeho geografickou polohou. Sever regionu byl známý jeho hojnou a levnou vodní silou, s dostatkem pracovních sil měla všechny předpoklady k rozvoji textilního, papírenského a kovodělného průmyslu. Naopak jižní část území byla ryze zemědělskou oblastí. Od roku 1895 byla založena akciová společnost pro automobilový průmysl v Mladé Boleslavi, která se přes závod Laurin a Klement a Automobilové závody až po dnešní Škoda Auto a.s., zabývala výrobou automobilů. V současné době je tato společnost podnikem celostátního významu a zásadně ovlivňuje ekonomickou situaci v Mladoboleslavsku. V jižní části okresu se těží intenzivní zemědělská rostlinná výroba ve výborných výrobních podmínkách. Velké procento orné půdy je využíváno k pěstování obilovin a cukrovky. U některých zemědělských podniků patří zelenina k nezbytné části pěstování.

V okrese bylo k 31. 12. 2016 v registru ekonomických subjektů zapsáno celkem 27 413 subjektů (8,3 % subjektů kraje), z toho tvoří 3,8 % zemědělství a lesnictví, 11,8 % činnosti v průmyslu, 11,1 % ve stavebnictví, a 25,6 % velkoobchod a maloobchod (vč. oprav a údržby motorových vozidel). (www.czso.cz, 2018)

4.8 Cestovní ruch

Turisty lákají především Drábské světničky (pevnostní soustava světniček vyhloubených v pískovcové skále) či Jabkenická obora s myslivnou, kde žil Bedřich Smetana. Na Mladoboleslavsko zasahují chráněné krajinné oblasti Český ráj a Kokořínsko. Dále zde najdeme národní přírodní památky Rečkov, kde se vyskytuje vzácná popelivka sibiřská, Klokočka a Radouč (jediný výskyt devaterky poléhavé v Čechách).(www.czso.cz, 2018)

4.9 Zjištěné nedostatky

Nejvíce nedostatků je v oblasti struktury městské hromadné dopravy, cyklostezek, průjezdnost křižovatek. V regionu je spousta studentů i normálního obyvatelstva, kteří dojíždějí do městských center za prací či studiem. S přibývajícím počtem aut na osobu, trápí každé velké město nedostatek parkovacích míst jak v centru, tak na vlakových či autobusových stanicích a tím i větší dopravní zatíženost na křižovatkách. Spousta silnic a místní komunikace by byla potřeba opravit. Dále malé intervaly autobusových linek z okolních měst do center trápí obyvatelstvo.(www.starostove-nezavisli.cz/mlada-boleslav,2018)

5 Čerpání finančních prostředků v rámci okresu Mladá Boleslav

5.1 Charakteristika ROP NUTS II Střední Čechy

Regionální operační program pro region soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy představuje dokument znázorňující hlavní body regionu pro čerpání ze strukturálních fondů v programovacím období 2007–2013. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu*, 2013)

Regionální operační program se zaměřuje hlavně na zlepšení dopravní dostupnosti včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, podporuje rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, pořádá přípravy menších podnikatelských ploch. Zlepšuje podmínky života v obcích a na venkově, a to především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury i odstraňování ekologických zátěží.

ROP Střední Čechy patří mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno **571,72 mil. €**. (*Dotace EU - 15 ROP NUTS II Střední Čechy*, 2018)

Globálním cílem pro ROP NUTS 2 Střední Čechy je: *“k roku 2013 je vytvořit podmínky pro dynamický růst HDP regionu a zajištění vysoké kvality života obyvatel měst i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch.”* (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Programový dokument je zaměřen na problémy, které je nejlepší řešit prostřednictvím regionálních intervencí nebo jejichž řešení je spojeno s kompetencemi regionální samosprávy. V tomto kontextu definoval specifické cíle programu následovně:

- *zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí*
- *zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu,*
- *zvýšení kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu,*

- *zvýšení absorpční kapacity regionálních a místních aktérů. (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)*

5.2 Prioritní osy a oblasti podpory

Programový dokument obsahoval čtyři prioritní osy, které byly dále členěny do 11 oblastí podpory. Oblasti podpory určovaly, jaké projekty mohou být podpořeny v rámci příslušných os. *(Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)*

5.2.1 Prioritní osa 1 – Doprava

Globálním cílem: *“je zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel a snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí”.* *(Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)*

Dále byly určeny specifické cíle, které hovoří o zvýšení a zlepšení dostupnosti v hlavních komunikačních sítích ze středočeských okresů obslužených železnicemi, silnicemi II. a III. třídy, místními komunikacemi a infrastrukturou pro cyklodopravu. Navýšení využívání veřejné dopravy a snížení negativní dopadů k životnímu prostředí a zlepšení cyklistické dopravy pro veřejnost

Stav Dopravy:

Doprava se hlavně zaměřuje na silnice vedoucí do hlavního města Prahy. Spojovací silnice I. a II. třídy a regionální železnice jsou většinou zastaralé, nevyhovující z hlediska kvality a kapacity. Nedostatečná jsou spojení a napojení vzdálenějších měst na hlavní dopravní tahy. Konstrukce silnic vykazuje řadu poruch, které vedou k řadám dopravních nehod. Ve Středních Čechách se nachází velmi vysoký počet mostů, které jsou ve velmi špatném stavu, které představují nebezpečná místa z hlediska bezpečnosti silničního provozu. Nevyhovující stav silničních komunikací se taktéž negativně projevuje v podobě zvýšených nároků na opravy vozidel veřejné dopravy a silničních vozidel. *(Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)*

Tabulka 4 Kategorie oblasti intervence Doprava

Kategorie oblasti intervence	Indikativní alokace v EUR
Mobilní majetek železnic	29 400 000,00
Regionální a místní komunikace	165 900 433,00
Cyklistické stezky	3 501 183,00
Městská doprava	9 395 473,00
Inteligentní dopravní systémy	3 428 790,00
Podpora čisté městské dopravy	12 419 273,00
Celkem	22 045 152,00

Zdroj: (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Oblast podpory 1.1 - Regionální dopravní infrastruktura

Oblast podpory se zaměřuje na rekonstrukce a modernizace úseků silnic II. a III. třídy, a to hlavně na odstraňování dopravních závad, úprava nebezpečných míst a nevyhovujících křižovatek. Podpora má zajistit snižování nepříznivých dopadů dopravy na obyvatelstvo a snižování dopadu provozu na ekosystém. Dále se zaměřuje na zavádění moderních značení a výstavbu propojení silnic k hospodářským lokalitám.

Oblast podpory 1.2 - Udržitelné formy veřejné dopravy

Podporované aktivitami byly rekonstrukce zastávek, výstavba a rozšiřování odstavných ploch, obnova vozového parku, výstavba infrastruktury pro ekologickou dopravu, výstavba cyklistických stezek a opatření pro zvýšení bezpečnosti cyklistické dopravy, podporovány budou projekty s primárním využitím pro každodenní cyklistickou dopravu.

5.2.2 Prioritní osa 2 – Cestovní ruch

Globálním cílem cestovního ruchu je: *“zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu”* (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Dále byly určeny specifické cíle, které pojednávají o rozšíření a zkvalitnění základní i doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu. Dále je cílem zlepšit a zkoordinovat systém propagace cestovního ruchu a řízení na úrovni turistických destinací. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Popis stavu:

Střední Čechy mají mírně podprůměrnou návštěvnost. Domácí návštěvníci tvoří asi 70 % celkového počtu návštěvníků. Návštěvnost Středních Čech se výrazně koncentruje do letního období. Pro území Středních Čech jsou typičtí jednodenní návštěvníci, tzn. Krátkodobá navštěvovanost. Tato skutečnost souvisí s polohou regionu, která je blízka hl. m. Prahy. Střední Čechy mají v rámci Česka relativně vysoký přírodní a kulturní potenciál. Ve Středních Čechách se nachází vysoký počet chráněných území, vesnických památkových rezervací, krajinných památkových zón a archeologických rezervací. Tento potenciál není dostatečně využíván, řada atraktivit je opomíjena. Jedním z hlavních problémů rozvoje CR v regionu je rozsah a kvalita infrastruktury CR. Nedostatečné vybavení regionu infrastrukturou CR je příčinou nevyhovující struktury a kvality služeb. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Hlavní oblasti podpory:

1. Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu

Se zabývá financováním nových ubytovacích zařízení nebo navýšení kapacity za účelem zvýšení ubytovacího standartu a stravovacích služeb. Dále budou financovány projekty na infrastrukturu nebo atraktivitu, to budou např. multifunkční sportovní zařízení a sportovněrekreační areály, wellness služby, infrastruktura pro služby v rámci venkovské turistiky. Budou financovány projekty pro vybudování, rekonstrukci a obnovu objektů pro potřeby poznávací turistiky (např. Skanzeny a muzea). (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

2. Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu

Tato oblast financuje turistické stezky, cyklistické trasy s využitím pro cestovní ruch. Obnovovuje infrastruktury pro vodáckou turistiku a rekreační plavbu, rekonstrukce a revitalizace kulturních památek, zřízení, rozšíření a modernizace jednotného informačního systému (infocenter, navigačního, orientačního systému a internetového systému). Dále

budou podporované pouze projekty, jejichž realizací dojde ke zvýšení standardu poskytovaných služeb či k rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

3. Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje

Tato oblast podpory slouží pro iniciaci a vytváření řídicích, koordinačních struktur v turistických destinacích. Vytváření a distribuce propagačních, informačních materiálů a dalších marketingových nástrojů turistických destinací. Organizace konferencí a seminářů o cestovním ruchu. Důležitým faktorem je propagace pravidelných kulturních a sportovních akcí minimálně regionálního charakteru s významným dopadem na rozvoj cestovního ruchu. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Tabulka 5 Kategorie v oblasti intervence Cestovní ruch

Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
Informační a komunikační technologie	2 200 000
Propagace přírodního bohatství	2 259 222
Ochrana a rozvoj přírodního dědictví	2 508 381
Jiná podpora cestovního ruchu	63 409 715
Ochrana kulturního dědictví	12 419 527
Celkem	82 796 845

Zdroj: (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

5.2.3 Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území

Globálním cílem je: „zajištění kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu.“ (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Popis stavu:

Jedním z hlavních problémů, se kterými se potýká region Střední Čechy je relativně slabá role měst v sociálně-ekonomickém rozvoji kraje, jež je především ovlivněna polohou regionu k hlavnímu městu Praze. Dalším problémem rozvoje měst v regionu souvisí s kvalitou veřejných služeb. Jedná se o kvalitu služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče a sociálních služeb a v neposlední řadě i volnočasových aktivit. Venkovské obce čelí

mnoha problémům v oblasti zajištění veřejných služeb. Obyvatele neuspokojuje omezená dostupnost a menší nabídka veřejných služeb ve venkovských regionech. Rozsah i kvalita služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče, sociálních služeb i volnočasových aktivit je ve venkovských obcích ve srovnání s městy nedostatečná. Ze socioekonomické analýzy vyplývá, že podíl nejmladších věkových kategorií je podprůměrný a podíl starších věkových kategorií naopak nadprůměrný. To klade zvýšené nároky především na infrastrukturu v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Pro účely programu jsou definovány tři kategorie měst a obcí:

regionální centra – obce nad 50 000 a statutární města (Kladno a **Mladá Boleslav**),

města – 26 obcí s rozšířenou působností a obce nad 5 000 obyvatel,

venkov – ostatní obce v rozmezí 500–4 999 obyvatel.

Tabulka 6 Indikativní rozdělení prostředků na oblasti podpory v rámci prioritní osy 3

Oblast podpory	Podíl alokací v rámci prioritní osy 3	Alokace ERDF (EUR)	Alokace ERDF na 1 obyvatele (EUR)
Rozvoj regionálních center	16,70%	41372204	367,8
Rozvoj měst	51,20%	126512489	313,5
Rozvoj venkova	32,10%	79276561	168,2

Zdroj:(Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Hlavní oblasti podpory

Oblast podpory 3.1 - Rozvoj regionálních center:

Podporované aktivity pro IPRM na revitalizaci a obnovu městských zón budou především se týkat přípravy IPRM, výstavby technického území, výstavby účelových obslužných komunikací, odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží. Dále se bude zabývat obnovou a rekonstrukcí stávajících objektů. Úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně. Modernizací infrastruktury pro městskou veřejnou dopravu a obnova vozového parku městské veřejné dopravy se zřetelem na ekologický provoz a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace.

Aktivity podporované z IPRM na rozvoj infrastruktury veřejných služeb se zaměřují na oblasti vzdělávání, zdravotní péče, sociální integraci a volnočasové aktivity. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Oblast podpory 3.2 - Rozvoj měst:

Podporované aktivity na fyzickou revitalizaci území jsou především zaměřeny na výstavbu technických vybavení, výstavbu infrastruktury a místních účelových komunikací. Dále obnovu a rekonstrukce stávajících objektů, úpravy veřejných prostranství včetně výsadby okrasné zeleně. Aktivity podporované na rozvoj infrastruktury veřejných služeb se zaměřují na oblasti vzdělávání, zdravotní péče, sociální integraci a volnočasové aktivity. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Oblast podpory 3.3 - Rozvoj venkova:

Podporovanými aktivitami na fyzickou revitalizaci obcí jsou především výstavby technických a dalších vybavení území, výstavba infrastruktury a účelových obslužných komunikací. Dále jsou podporovány aktivity k odstranění nevyužitelných staveb, obnovu a rekonstrukci stávajících objektů, úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně, transformace neefektivně využívaných ploch na nové využití. Aktivity podporované na rozvoj infrastruktury veřejných služeb se zaměřují na oblasti vzdělávání, zdravotní péče, sociální integraci a volnočasové aktivity. (*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

Tabulka 7 Kategorie v oblasti Intervence Integrovaný rozvoj území

Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR	Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
Městská doprava	3000000	Zvýšení zaměstnanosti žen	9 000 000
Podpora č. městské dopravy	2220000	zvýšení odborného vzdělávání	6 000 000
Rozvoj kulturní infrastruktury	8 688 163	Vzdělávací infrastruktura	43 893 556
Jiná podpora zlepšení kulturních služeb	8 688 163	Zdravotní infrastruktura	45 644 815
Integrované projekty pro obnovu měst a venkova	80 006 740	Infrastruktura péče o děti	14 001 326
Jiná sociální infrastruktura			26 018 491
Celkem			247 161 254

Zdroj:(*Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013*)

5.2.4 Prioritní osa 4 - Technická pomoc

financuje přípravné, správní, monitorovací, hodnoticí, informační a kontrolní činnosti v regionálních operačních programech.

Globálním cílem je: „dosáhnout úspěšné realizace programu zajištěním všech potřebných činností vykonávaných v rámci jeho implementačních struktur a posílením absorpční kapacity subjektů čerpajících podporu.“ (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Hlavní oblasti podpory:

Oblast podpory 4.1 - Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu:

Tato oblast podpory se bude především zaměřovat na zabezpečení administrativní kapacity řídicího orgánu činnosti (např. řízení, kontrola, monitoring), zajištění monitorovacího výboru a výběrových komisí, zajištění provozu, údržby a rozvoje informačního systému. Dále se zaměřuje na předávání zkušeností s ostatními regiony a členskými státy EU, příprava podkladových studií a nového programu pro programovací období 2014–2020. (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Oblast podpory 4.2 – Informovanost a publicita programu

Hlavními podporovanými aktivitami byla realizace KoP, šíření informací o programu a úspěšných projektech směrem k široké veřejnosti a koncovým příjemcům, tvořit snimi workshopy a prezentace a předkládat jim informace a zkušenosti. Vytvoření webových stránek, brožury či pravidelný měsíčník ke komplexní poskytování informací a zpracování analýz. (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

Oblast podpory 4.3 - Zvýšení absorpční kapacity

Tato oblast se týkala tvorby a přípravy projektů pro předložení do ROP NUTS 2 Střední Čechy, včetně monitorování projektových záměrů, podpora pro řízení projektů realizovaných v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy. Dále se zaměřovala na informační a poradenské služby pro potenciální žadatele a příjemce v oblastech souvisejících s přípravou realizací projektu. (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

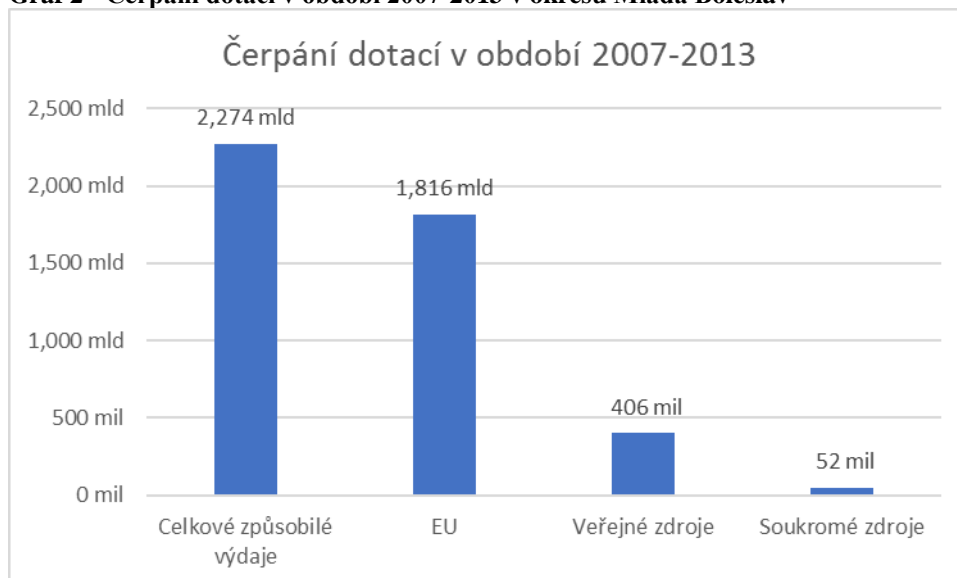
Tabulka 8 Kategorie oblastí intervence Technická pomoc

Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
Mechanismy lepšího monitorování a hodnocení, budování kapacit pro provádění politik a programů	240691
Příprava, provádění, monitorování a kontrola	15 321 832
Hodnocení a studie; informace a komunikace	2 151 328
Celkem	17 713 851

Zdroj: (Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu, 2013)

5.3 Čerpání finančních prostředků v rámci okresu Mladá Boleslav

V programovém období bylo k 31.01.2018 realizováno 94 projektů v regionu Mladá Boleslav s celkovými způsobilými výdaji ve výši 2,274 mld. Kč. Mezi žadateli projektů byly obce, města, Středočeský kraj, LIF TRADE 2, a.s., ASTRA AKADEMIE s.r.o., Muzeum a společenské centrum Dobruška, o.p.s., Zlatý pruh Polabí o.p.s., Kultura města Mladá Boleslav a.s., Římskokatolická farnost-arciděkanství Mladá Boleslav, Městská společnost sportovní a rekreační areály, s.r.o., Dopravní podnik Mladá Boleslav, s.r.o. a FOKUS-sdružení pro péči o duševně nemocné. Z hlediska počtu zapojených obcí, žádalo o dotaci pouze 5 obcí z celého okresu, což je 5,5% z celkových žádostí.

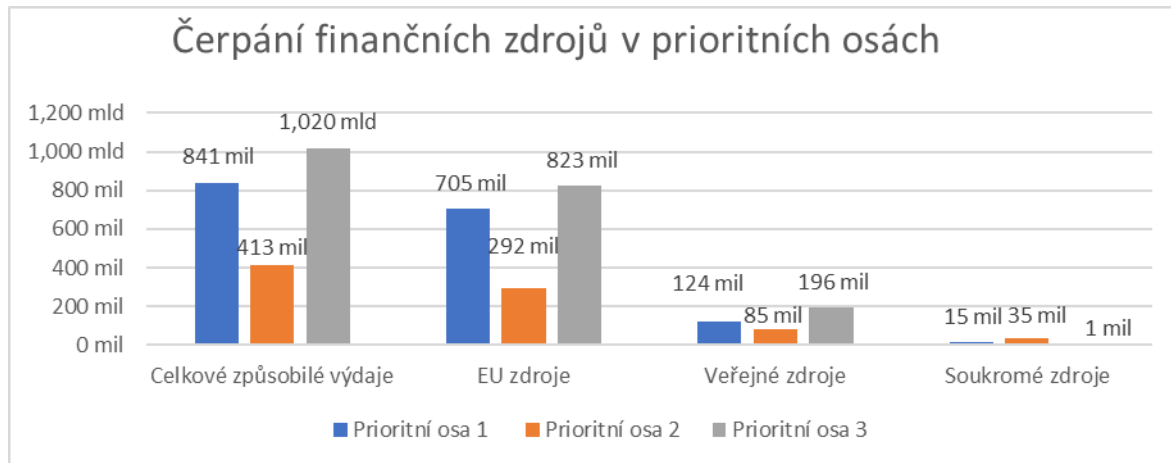
Graf 2 - Čerpání dotací v období 2007-2013 v okresu Mladá Boleslav

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců a archivu výzev

V programovém období 2007 – 2013 byly realizované projekty za 2,274 mld. Kč v regionu Mladá Boleslav. Z Evropské Unie byla vyplacena částka 816 mil. Kč, což je přibližně 80% z celkových výdajů na projekty. Veřejné zdroje, které se skládají

z příspěvků státního rozpočtu a veřejných příjmců se podílely s částkou 405 mil. Kč a soukromé zdroje, které se skládají z vlastních zdrojů se podílely s částkou 28 mil. Kč.

Graf 3 - Čerpání finančních zdrojů v prioritních osách

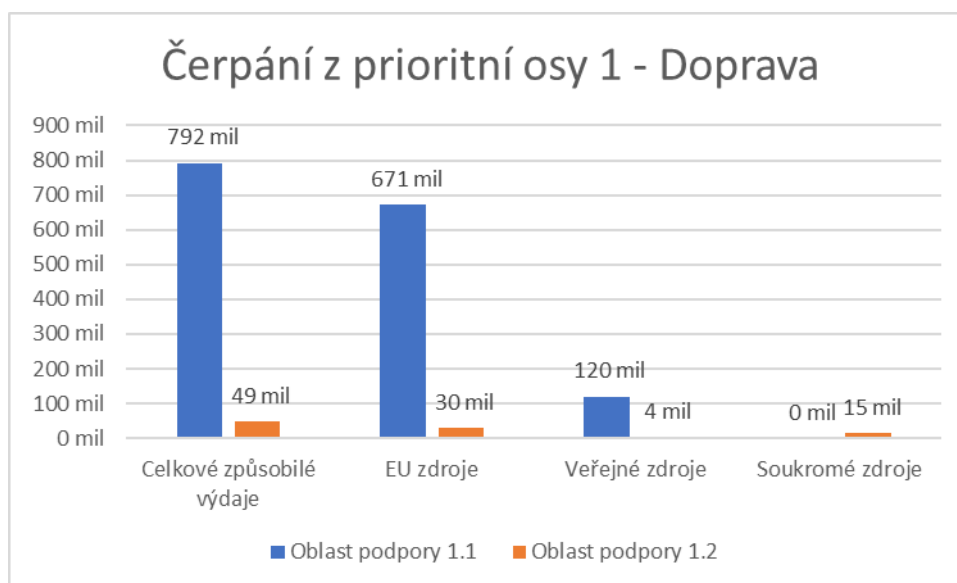

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců a archivu výzev

Z daného grafu lze vyčíst, že nejvíce finančních prostředků bylo zafinancováno do Prioritní osy 3 – Integrovaný rozvoj území s celkovými způsobilými výdaji 1,020 mld. Kč. Tento fakt lze odůvodnit tím, že v prioritní ose 3 bylo realizovaných 46 projektů. Což je nejvíce ze všech oblastí. V prioritní ose 1 – Doprava bylo realizováno 34 projektů s celkovými způsobilými výdaji 840 mil. Kč. Nejméně soukromých finančních prostředků bylo zafinancováno do prioritní osy 2 – Cestovní ruch. Zatož veřejných zdrojů bylo nejvíce financováno do této oblasti. Do této osy se přispělo s celkovými způsobilými výdaji 412 mil. Kč na 14 realizovaných projektů.

5.3.1 Čerpání finančních prostředků v prioritní ose 1 - Doprava

Graf 4 Čerpání finančních prostředků z prioritní osy 1

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců a archivu výzev

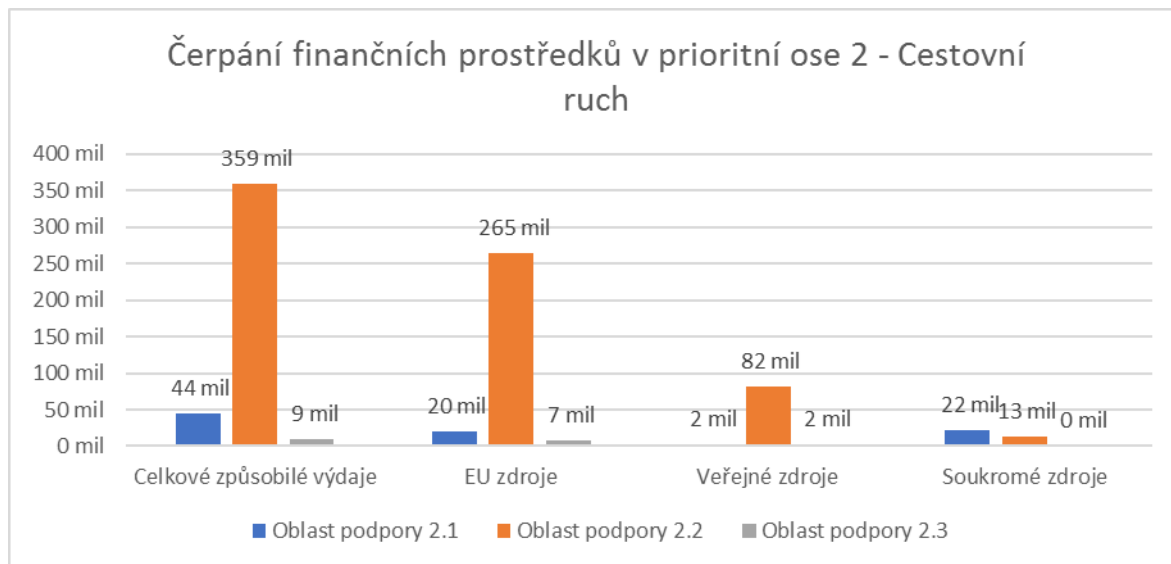
V prioritní ose 1 – Doprava bylo realizováno 34 projektů a podle grafu lze vyčíst, že byly s celkovými způsobilými výdaji 840 mil. Kč. Z Evropské unie se vyčerpalo 840 mil. Kč, zatož soukromé zdroje byly nejmenší ze všech prioritních os.

V oblasti podpory 1.1 - Regionální dopravní infrastruktura bylo realizováno 31 projektů s celkovými způsobilými výdaji 791 mil. Kč. a z Evropského fondu se vyčerpalo 29 mil. Kč. Ze soukromých investic se vůbec neinvestovalo a z veřejných investic bylo vyčerpáno 120 mil. Kč. Nejvíce financí bylo uděleno žadateli Středočeského kraje na 18 projektů, které zrealizovaly průtahy, rekonstrukce a modernizaci silnic a mostů včetně obnovy dopravního značení.

V oblasti podpory 1.2 - Udržitelné formy veřejné podpory byly podpořeny 3 projekty s celkovou částkou 48 mil. Kč s podporou Evropského fondu ve výši 29 mil. Kč. Z veřejných zdrojů se vyčerpalo 3 mil. Kč a ze soukromých zdrojů se investovalo 15 mil. Kč. Tato oblast podpořila cyklo dopravu ve Městě Benátky nad Jizerou s I. a II. etapou projektů a zmodernizovala dopravní podnik, který svými dopravními trasy spojuje region Mladá Boleslav a Kolín.

5.3.2 Čerpání finančních prostředků v prioritní ose 2 – Cestovní ruch

Graf 5 Čerpání finančních prostředků v prioritní ose 2 - Cestovní ruch

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců a archivu výzev

V **prioritní ose 2 – Cestovní ruch** bylo realizováno 14 projektů a tento graf uvádí, že se realizovaly za 412 mil. Kč. Z Evropských fondů se přišlo na tyto projekty 292 mil. Kč.

Do oblasti podpory 2.1 - Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu byly realizovány 2 projekty v celkové výši 43 mil. Kč s podporou finančních prostředků EU v celkové hodnotě 20 mil. Kč. Soukromé zdroje byly větší než od Evropské unie s hodnotou 21 mil. Kč. V této oblasti se realizovalo rekreační středisko Drhlenský v Českém ráji a výstavba sportovně rekreačního střediska v Kosmonosech.

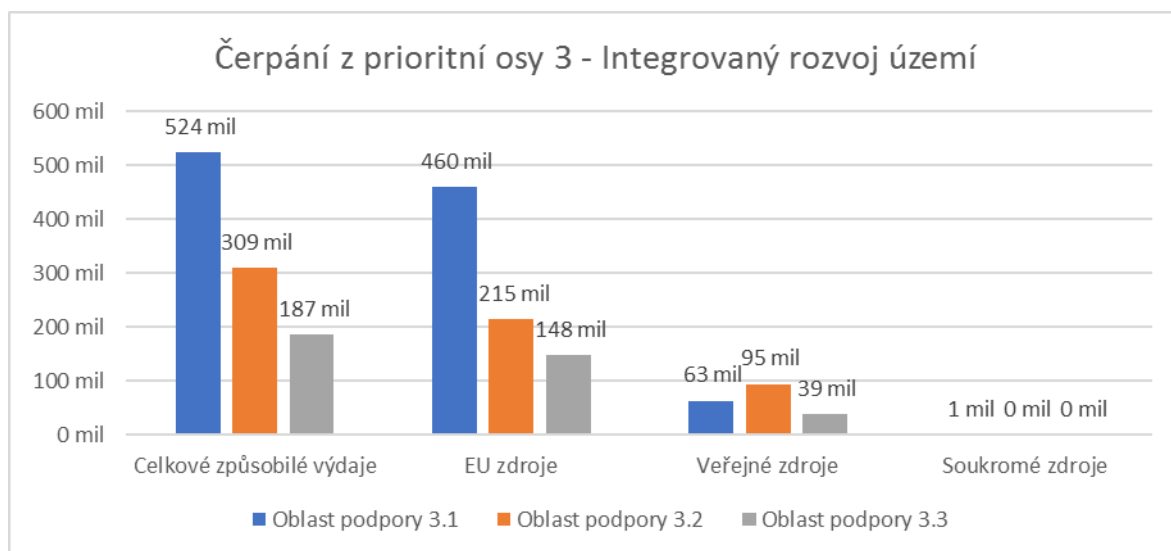
V oblasti podpory 2.2 -Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu bylo realizováno 9 projektů s celkovými výdaji ve výši 359 mil. Kč s podporou evropských fondů v celkové hodnotě 264 mil. Kč. Nejvíce veřejných zdrojů ze všech prioritních os bylo financováno do oblasti podpory 2.2 v celkové výši 81 mil. Kč. Typickými projekty byly např. Muzeum cukrovarnictví, metalová cesta Mladou Boleslaví, letecké muzeum, rozvoj cestovní infrastruktury, in-line stezky a informační cesta.

Do oblasti podpory 2.3 - Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje bylo celkově financováno 9 mil. Kč na realizaci 3 projektů s podporou evropských fondů ve výši 7 mil. Kč. V této oblasti se realizovalo Mladoboleslavsko – nejen brána do

Českého ráje, propage turistických destinací a soubor propagačních a informačních nástrojů pro TO Polabí.

5.3.3 Čerpání finančních prostředků z prioritní osy 3 - Integrovaný rozvoj území

Graf 6 Čerpání z prioritní osy 3 - Integrovaný rozvoj území

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců a archivu výzev

V prioritní ose 3 – Integrovaný rozvoj území bylo realizováno 46 projektů v celkových způsobilých nákladech 1,020 mld. Kč. s podporou evropských fondů v celkové výši 822 mil. Kč.

Do oblasti podpory 3.1 - Rozvoj regionálních center bylo investováno v celkové výši způsobilých nákladů 524 mil. Kč. na 21 projektů, které byly realizovány s podporou evropských fondů v celkové výši 460 mil. Kč. Typickými projekty v této oblasti byly rekonstrukce městského divadla v MB, sportovního hřiště, přestavba římskokatolické fary v MB, Ekocentrum zahrada, revitalizace parku výstaviště, parku ptácká lokality ptácká, městský krytý bazén v MB, modernizace škol a modernizace vozového parku.

V oblasti podpory 3.2 - Rozvoj měst bylo realizováno 10 projektů v celkové hodnotě 309 mil. Kč s podporou EU ve výši 214 mil. Kč. Největší položku veřejných zdrojů činila prioritní osa 3.2 s celkovou hodnocenou 94 mil. Kč. Typickými projekty byly například Revitalizace Husova náměstí v Benátkách nad Jizerou, Regenerace části městského centra Bělá pod Bezdězem I a II etapa, ZŠ v Benátkách nad Jizerou, rekonstrukce hospodářského objektu č.p.38, Rehabilitační služby pro duševně nemocné v MB, Moderní technologie pro Klaudianovu nemocnici.

Do oblasti podpory 3.3 - Rozvoj venkova bylo investováno v celkové výši způsobilých výdajů 168 mil. Kč na 15 projektů s podporou evropských fondů 147 mil. Kč. Typickými projekty byly např. vybudování volnočasového areálu, revitalizace náměstí v Dobrovici, MŠ Bradlec, MŠ Bakov nad Jizerou, MŠ Dobrovici, Volnočasový areál v Bakově nad Jizerou, Vybudování dětských hřišť v Dolním Bousově, Revitalizace historického centra města Kosmonosy.

5.4 Vybrané projekty

Pro rozvinutí lepšího využití potenciálu cestovního ruchu byly podporovány projekty, které zabezpečí zvýšení možnosti návštěvníků v jednotlivých oblastech Středočeského kraje, které jsou spjaty s problematikou daného regionu. Jako například realizace leteckého muzea v Mladé Boleslavi a realizaci Ekocentra, které podporuje volnočasové aktivity. Tyto projekty budou následně rozepsány a zhodnoceny.

5.4.1 Ekocentrum, projekt, který čerpal v rámci IPRM

Registrační číslo projektu: (CZ.1.15/3.1.00/1a.01619)

Vybraný projekt patří do oblasti podpory 3.1 tedy do Rozvoje regionálních center Mladoboleslavského regionu (IPRM). Tento projekt byl zvolen, protože mezi hlavní cíle ROP SČ je zlepšení kvality života a posílení městských center. Město Mladá Boleslav se několik let potýká s problémem upadajícího historického města, které se snaží vytvořit klidovou zónu odpočinku, drobných služeb pro volný čas a setkávání občanů. Tento projekt se zaměřil především na vylepšení kvality občanské vybavenosti a veřejných služeb v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit. Podporuje a rozšiřuje nabídku volnočasových aktivit dětí a mládeže, čímž splňuje podmínky pro tuto oblast. Hlavním cílem projektu bylo vybudovat moderní centrum ekologické výchovy.

Projekt byl alokovan na částku 15 mil. Kč. a financován z regionálního operačního programu Střední Čechy v celkových způsobilých výdajích 11 162 tis. Kč s podporou Evropského fondu ERDF v celkové částce 9 488 tis. Kč a financován veřejnými zdroji v celkové hodnotě 1 674 tis.kč. Projekt byl realizován od 19.8. 2013 do 16.6.2014. Žadatelem projektu byla Kultura města Mladá Boleslav a.s.

Ekocentrum Zahrada patří mezi pracoviště Domu dětí a mládeže na výstavišti v Mladé Boleslavi, která se zabývá především volnočasovými a vzdělávacími aktivitami

děti a mládeže. Celoročně se zde konají zájmové kroužky, programy pro školy a akce pro veřejnost. Ekocentrum obsahuje výukové učebny a prostory pro děti, 4 skleníky využívané pro expozice (např. mají hady a krokodýly), výměňkovou stanici, voliéry a botanickou zahradu. Celý areál je v atraktivní lokalitě historického města a je ve vlastnictví statutárního města Mladá Boleslav. Díky této lokalitě je přístupná pro širokou veřejnost, žáky základních i středních škol, rodiny s dětmi a turisty.

Obrázek Ekocentrum Zahrada příkladám do přílohy č.1

Vyhodnocení projektu

Na základě rozhovoru z přílohy č.3 bylo zjištěno, že Mladá Boleslav využila finančních zdrojů z fondů EU na projekt Ekoncentrum, protože v rámci integrovaného plánu rozvoje města disponovali cca. 400 mil. Kč, které mohli využít. Dále projekt spadal do volnočasových aktivit, a prostředky byly využity pro revitalizaci zanedbaného areálu. S objemem prostředků z rozpočtu IPRM nesoutěžilo Město Mladá Boleslav s ostatními žadateli o dotaci. Proto si byli vědomi, že pokud jim ROP SČ neuzná projekt, mohou projekt upravit a požádat znovu. Proto při přípravě projektu nečekali na vyjádření schválení projektu, ale rovnou začli s realizací i s vědomím, že kdyby v projektu náklady neuznali, tak si je uhradí z městského rozpočtu. Na zpracování projektové dokumentace byla vybraná externí firma a veškeré zpracování dokumentace včetně studie proveditelnosti, doplňujících informací k žádosti atd. Celé zpracování trvalo přibližně 6-10 měsíců, ale vlastní administrace probíhala na úřadě v Mladé Boleslavi. Z těchto faktů plyne, že zpracování dokumentace je časově náročné a že čerpání dotací v rámci IPRM je jednošší z hlediska soutěže mezi žadateli.

Na základě zjištěných informací z rozhovoru v příloze č.3 můžeme projekt hodnotit kladně. Podle pana Beránka projekt splnil cíle jak IPRM, tak i ROP SČ, které byly zaměřeny na vzdělávací a volnočasové aktivity převážně místních obyvatel. Z hlediska trávení volného času místních dětí, vzdělávací aktivity a ekologické výchovy, tak splnil očekávání, který se odráží na každodenní návštěvnosti a velikém ohlasu obyvatelstva. Ekocentrum pořádá pro veřejnost kurzy, semináře, víkendových pobyty, příměstských tábory a další. Takže určitě projekt lze hodnotit pozitivně s přínosem pro město a jeho obyvatele.

5.4.2 Letecké muzeum - interiéry, projekt, který čerpal peníze v rámci ROP SČ

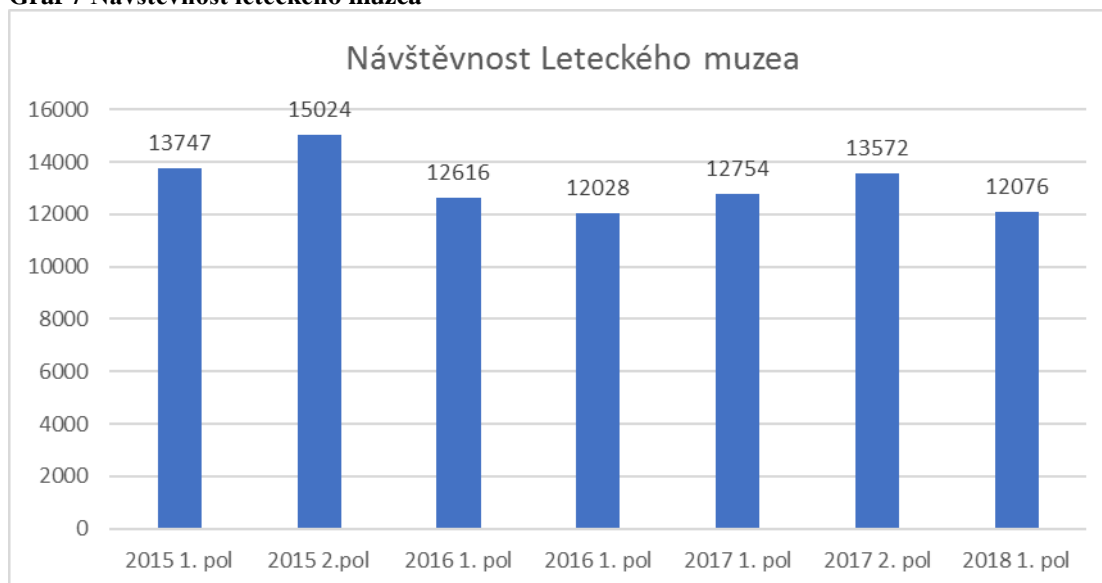
Registrační číslo projektu: (CZ.1.15/2.2.00/3a.01755)

Tento projekt byl vybrán, protože splňuje mnoha z cílů programu ROP NUTS II Střední Čechy, kterými je nízký turistický potenciál ve Středních Čechách, který není zcela využit, nízké průměrné délce pobytu návštěvníků, nedostatečné infrastruktury a zvýšení potenciálu turistického ruchu. Žadatelem projektu byla společnost Muzeum Mladoboleslavska, kteří připravují různé kulturní akce a spravují muzeum v centru Mladé Boleslavi a tím přispívají ke zvýšení atraktivy dosud nevyužitého potenciálu cestovního ruchu města, lákají turisty z okolních regionů, kteří se chtějí přijít podívat do muzea.

Projekt byl realizován v rámci prioritní osy 2 – cestovní ruch, v oblasti podpory 2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu. Regionální rada regionu soudružnosti Střední Čechy schválila projekt ve výzvě č. 91. Celková alokace projektu byla vyhodnocena na 15 mil. Kč. Projekt byl realizován od 03.12.2012 a dokončen 28.02.2015 v celkových způsobilých výdajech 14 490 tis. Kč s příspěvkem od Evropské unie v celkové výši 5 796 tis. Kč a financován veřejnými zdroji v celkové částce 8 694 tis. Kč.

Tato stavba byla zakomponovaná do původního prostoru letiště. Prostor budovy byl rozčleněn do dvou hlavních částí. V první části je volný prostor pro expozici nefunkčních i letuschopných letadel. Budova je vybavena třemi hangárovými vraty, které jsou využívány na různé aktivity ve prospěch města jako jsou např. letecké dny, přehlídky, vyhlídkové lety apod. V dalších částech jsou kanceláře, šatna, vstupní informace, pokladna a kavárna, která byla vyhlášena na pronájem. Postupně se letecké muzeum vyprofilovalo ve významný turistický cíl regionu společně s muzeem Škoda. Příliv turistů generuje poptávku po dalším turistické oblasti. Do přílohy č.2 přikládám obrázek leteckého muzea.

Graf 7 Návštěvnost leteckého muzea

Zdroj: *Interné data leteckého muzea zpracované autorem*

Dle grafu návštěvnosti leteckého muzea, lze usoudit, že návštěvnost je vysoká. V průměru navštíví muzeum 25 tis. lidí za rok, to je polovina populace města Mladé Boleslavy.

Hodnocení projektu

Na základě rozhovoru v příloze č.4 bylo zjištěno, že projekt letecké muzeum neprošel napoprvé hodnocením v ROP SČ a museli začít budovat i bez podpory evropských fondů. V dalším kole ve výzvě 93a předložili projekt na vybavení interiéru, který ve finále prošel hodnocením a napomohl tak celé stavbě Leteckého muzea. Proto se projekt jmenuje Letecké muzeum – interiéry. Dále bylo zjištěno, že zpracování projektu bylo velmi časově a administrativně náročné. Firma LKA Advisory prošla výběrovým řízením a stala se tak externí firmou, která zpracovávala veškerou dokumentaci v rámci formalit a všech záležitostí pro Letecké muzeum. Avšak muzeum i tak celou dobu spolupracovalo s externí firmou a dodávalo jí potřebné dokumenty a informace o projektu. Dále probíhala realizace projektu, kde se setkali s problémy dodávky šlapacích letadel do kavárny a museli požádat o změnu projektu a následně vybrat jiného dodavatele. Dnes je muzeum v provozu a navštěvuje ho denně spousta turistů a nadšenců. Muzeum spolupracuje se Škoda auto muzeum a pořádají různé akce. Nadšenci do motorů automobilů či letadel zůstávají ve městě déle než jeden den a tím podporují místní ubytovací zařízení.

Projekt lze hodnotit velmi pozitivně, dle rozhovoru v příloze č.4 bylo zjištěno, že se jedná o je jeden z nejúspěšnějších projektů, o který jeví zájem široká veřejnost. Letecké muzeum podporuje cestovní ruch viz. Graf č.7. kde je znázorněna vysoká návštěvnost. Projekt jako takový dostal jedno z nejprestižnějších muzejních ocenění Gloria MUAESALIS a dále projekt dostal titul stavbu roku v roce 2014, která kladla důraz na funkčnost projektu. Projekt otevíral předseda vlády, ministr vnitra, starosta Mladé Boleslavi a hejtman SČ.

5.5 Porovnání zdrojů financování v rámci ROP SČ

V rámci ROP SČ byly finanční prostředky EU distribuovány v režimu výzev:

- Kolové výzvy
- Kontinuální výzvy
- Cílené výzvy

Nejběžnější formou byly kolové výzvy, které byly určeny podmínkami zveřejněnými ve vyhlášení výzvy, včetně termínů zahájení a ukončení příjmu žádosti. Následovalo vyhodnocení přijatelnosti projektů a zhodnocení jejich formální úplnosti. Poté bylo překročeno k věcnému hodnocení na základě předem stanovených kritérií. Vyhodnocené žádosti byly seřazeny dle dosažených výsledků dokončeného pořadí a předloženy výboru regionální rady k rozhodnutí o udělení dotace. V případě většího zájmu žadatelů o dotaci, než byla vyhlášena alokace, byli uspokojeni žadatelé dle stanoveného pořadí projektů do výše alokace.

Oproti tomu projekty, které se ucházely o podporu v rámci integrovaného plánu rozvoje města byly přijímány v režimu cílených výzev, tj. nesoutěžily o dotace s jinými žadateli. Pro řádné uplatňování investiční politiky města Mladá Boleslav byla možnost využití zdrojů EU v rámci IPRM výhodnější, protože umožňovala realizaci dlouhodobější strategie v jednotlivých oblastech.

Pro statutární město Mladá Boleslav bylo v období 2007-2013 využito ze zdrojů EU v rámci IPRM cca 400 mil. Kč. na projekty dopravní infrastruktury, školství, volnočasových aktivit a ochrany životního prostředí.

5.6 Hodnocení čerpání regionální politiky v období 2007-2013

V rozpočtovém období 2007–2013 se využití zdrojů v okrese Mladá Boleslav promítlo velmi pozitivně v mnoha oblastech. Pro obce města byl hlavní zdrojem finančních prostředků regionální operační program ROP Střední Čechy v rámci, kterého bylo do regionu Mladá Boleslav investováno 2,274 mld. Kč z celkové alokace 2,386 mld. Kč. Tzn. že bylo v okrese Mladá Boleslav využito 95,3% z celkové alokace. To lze hodnotit jako pozitivní výsledek čerpání dotací v daném regionu. Prioritními oblastmi byly Doprava, Cestovní ruch a Rozvoj města a obcí. Město Mladá Boleslav v rámci IPRM disponovalo cca 400 milionů Kč.

V období 2007–2013 v okrese Mladá Boleslav bylo nejvíce peněz vynaloženo na dopravu. V dopravě bylo zřízeno a opraveno přes desítky nových silnic II. a III. třídy, desítky kilometrů místní komunikace. Zrekonstruovány bodové závady jako jsou křižovatky, mosty. Zřízeno desítky ekologických aut. I přesto, že finanční podpora byla nejvyšší z prioritních os, je zde stále mnoho silnic III. třídy ve velmi špatném stavu.

V cestovním ruchu bylo vybudováno přes stovky lůžek pro turisty, přes desítky nově vytvořených pracovních míst v rámci cestovního ruchu. Postaveny volnočasové aktivity a byly zřízeno přes desítky kilometrů cyklostezek. Zrekonstruovány památkové objekty.

V rámci Integrovaného rozvoje území bylo zřízeno přes tisíce revitalizovaných ploch objektů ve městech a na venkově jako například mateřské školy, základní školy či volnočasové aktivity atd. Zřízeno pře desítky pracovních míst v rámci projektů na rozvoj měst a rozvoje venkova.

Na základě rozhovorů bylo zjištěno, že z hlediska vyřízení projektových žádostí včetně studie proveditelnosti, doplňujících informací k žádosti a dalších formálních požadavků k podání žádosti je velmi časově a odborně náročné. Proto žadatelé využívají externích firem, které tyto žádosti zpracovávají, ale i tak musíte komunikovat s externí firmou a dokládat jí dokumenty potřebné k žádosti. Proto například menší obce, kde starosta pracuje sám nebo jen s malým počtem personálu, nemají na tak náročný projekt dostatek času. Proto se projekty realizují především ve větších obcích či městech. V tomto období čerpalo dotace pouze 5 obcí z okrese Mladá Boleslav.

5.7 Programovací období 2014-2020

Pro rozpočtové období 2014-2020 byl vládou ČR dojednán Integrovaný regionální operační program (IROP), který podporuje realizaci regionálních projektů. Řídícím orgánem tohoto programu je Ministerstvo pro místní rozvoj. Programový dokument tohoto OP definuje prioritní oblasti, do kterých prostředky EU jsou směřovány.

- Prioritní osa 1: Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony. "
- Prioritní osa 2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů.
- Prioritní osa 3: Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí
- Prioritní osa 4: Komunitně vedený místní rozvoj
- Prioritní osa 5: Technická pomoc

Z programu IROP lze v rámci Integrovaného plánu rozvoje území města Mladá Boleslav čerpat finanční prostředky v období 2014-2020 na projekty města Mladá Boleslav.

Hlavní oblasti pro čerpání dotací v období 2014-2020:

V rámci prioritní osy 1 – doprava je v programovacím období 2014-2020 žádáno o dotace z prostředků EU v celkové výši cca 5 mld. Kč. Jedná se o projekty rekonstrukce a výstavby silnic II. a III. třídy, které jsou ve správě kraje. V současné době Středočeský kraj zaregistroval cca. 70 žádostí v rámci výzev IROP č.1 a č.70 v celkové výši cca. 4,5 mld. Kč. Další projekty jsou ve stavu přípravy.

Administrátorem těchto projektů je Regionální dotační kancelář, příspěvková organizace Středočeského kraje. Zřizovací listina této PO umožňuje poskytovat služby podobné povahy i komunální sféře. To by byla výrazná pomoc pro žadatele zejména z řad malých obcí.

V přímé gesci města obcí jsou opravy místních komunikací, chodníků a vybudování parkovacích míst v zatížených oblastech jako jsou nádraží a městská centra.

V rámci prioritní osy 2 je kladen důraz na zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi, na vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, na rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče pro zdraví, na zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání, na snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení.

V rámci prioritní osy 3 jsou podporovány projekty směřující k ochraně rozvoji kulturního dědictví, ke zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy a podpoře pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje.

Prioritní osa 4 je určena pro projekty komunitně vedeného místního rozvoje. Město Mladá Boleslav může v období 2014-2020 čerpat dotace v rámci IPRU svého města. Obce, které jsou mimo tuto vymezenou oblast mohou žádat o dotace v rámci vyhlášených výzev IROP.

5.8 Návrhové projekty

Pro IPRU Mladá Boleslav jsou typovými projekty:

- **Obnova vozového parku MHD (rozpočet projektu cca. 120 mil. Kč)**

V rámci tohoto projektu budou zakoupeny nízkoemisní a nízkopodlažní vozidla pro potřeby MHD za účelem zvýšení kvality přepravy a snížení negativního vlivu na životní prostředí. Zakoupená vozidla budou sloužit nejen v Mladé Boleslavi ale i v ostatních obcích aglomerace.
- **Dobudování sítě cyklistických stezek (rozpočet projektu cca 100mil. Kč.)**

Tento projekt je na dobudování sítě cyklistických stezek za účelem bezpečné a pohodlné dopravy za prací či do škol. Nově vybudované cyklostezky se navážou na existující úseky sítě cyklostezek města. Kromě dobudování sítě na území města bude přivedení cyklistické dopravy z území města do okolních obcí.
- **Rozvoj infrastruktury pro sociální služby (rozpočet projektu 130 mil. Kč)**

Projekty v této oblasti budou zacíleny na osoby sociálně vyloučené či osoby zdravotně postižené. Zaměření bude na vybudování zázemí pro terenní ambulantní sociální služby. Projekty sociální bydlení zajistí lepší život pro osoby v bytové nouzi.
- **Modernizaci odborných technických učeben základního školství (rozpočet projektu cca 75 mil Kč.)**

Cílem tohoto projektu bude rozvoj odborných dovedností žáků ve vazbě na technické a přírodní učebny v základních školách.

Mezi způsobilé výdaje dotace z EU patří i zpracování projektové dokumentace konkrétního projektu. Z prostředků technické pomoci však nelze hradit náklady vynaložené na externí subjekty.

Město Mladá Boleslav administruje žádosti o evropské dotace v rámci vlastní struktury městského úřadu.

5.9 Návrh na zvýšení efektivity využívání dotačních titulů

Ná základě rozhovoru s ředitelem Regionální dotační kanceláře jsem došel k těmto informacím.

Rozpočtové období EU 2014-2020 se blíží ke svému závěru. Projekty regionálního charakteru jsou podporovány z Integrovaného regionálního operačního programu. Naprostá většina (cca 96%) prostředků alokovaných v tomto programu je již rozdělena pro konkrétní projekty.

Pro období 2021-2027 se v současné době připravují podmínky operačního programu (pracovně *IROP II*), které budou definovat přístup EU k podpoře regionálních projektů a zároveň přístup řídicího orgánu na straně příjemce – Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR).

Pro zefektivnění využívání prostředků EU bude kladen důraz na zavedení dalších možných forem podpory.

- Forma nenávraté podpory (dotace) bude zachována, velmi pravděpodobně však bude snížen maximálně možný procentuální podíl z celkových nákladů projektu (nyní 85%), procenta podpory se budou lišit v závislosti na prioritní ose programu, typu projektu a finanční situaci žadatele.
- V příštím období lze očekávat navržení návratných forem podpory, jako jsou výhodně úročené půjčky, záruky za úvěr nebo kombinace dotace a půjčky.
- Pro efektivnější prosazování „územní dimenze“ bude kladen důraz na spolupráci řídicích orgánů jednotlivých operačních programů tak, aby byly navrhovány a realizovány takové projekty, u kterých se budou násobit dosahované efekty.
- Větší důležitost bude zaměřena na projekty Integrovaných teritoriálních investic (ITI) v rámci ITI velkých městských aglomerací a Integrovaných plánů rozvoje území.

- Pro žadatele z řad menších obcí je možné doporučit zřízení sdružení obcí pro zabezpečení této administrativy. Obcí v okrese Mladá Boleslav je 120. Žadatele by mohli spolupracovat na této problematice a spojit vlastní zdroje dohromady. Kde by financovali nejdříve projekt v jedné obci a další rok v jiné obci. Záleželo by na náročnosti projektu.

Obecným cílem navržených opatření je:

- Dosáhnout toho, aby rozhodovací kompetence při využití prostředků EU byly jednoznačně na straně národního státu. Tím je myšleno, aby znění Prováděcího dokumentu operačního programu akcentovalo v maximální míře potřeby příjemců podpory, v regionální dimenzi především potřeby města a obcí.
- Zefektivnění forem podpory musí vést k tomu, aby byly navrhovány a realizovány skutečně potřebné projekty (oproti současnému stavu, kdy v řadě případů jsou realizovány projekty pouze proto, že je právě vyhlášená výzva).
- S ohledem na to, že lze pro příští období reálně očekávat snížení absolutní alokace prostředků EU pro ČR bude kladen důraz na využívání návratných forem podpory.

6 Závěr

Hlavním cílem práce bylo analyzovat a zhodnotit regionální politiku EU a její uplatňování při rozvoji okresu Mladá Boleslav prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Střední Čechy. Bakalářská práce je rozdělena do čtyř hlavních částí.

V první části je obsažena literární rešerše, ve které byly charakterizovány důležité pojmy spojené s regionální politikou EU. Byly zde představeny důvody vzniku této politiky, její vývoj a historie, principy a nástroje, které využívá. Dále byly charakterizovány hlavní cíle Evropských fondů, ze kterých čerpá.

V druhé části byl charakterizován okres Mladá Boleslav z hlediska administrativního členění, historie, ekonomického potencionálu, cestovního ruchu a dopravní dostupnosti a v hlavní řadě této části byly charakterizovány hlavní nedostatky tohoto okresu, mezi které patří stále špatný stav dopravní infrastruktury a nízká atraktivnost regionu z hlediska cestovního ruchu a málo volnočasových aktivit.

Třetí část byla zaměřena na představení ROP NUTS II Střední Čechy v konkretizaci jeho prioritních os a oblastí podpory, ze kterých byla následně provedena analýza čerpání v programovacím období 2007–2013. Dále byly představeny dva projekty realizované v městě Mladá Boleslav, přičemž oba dva projekty byly realizovány v jiné prioritní ose a každý projekt měl tedy jiný dopad na rozvoj města Mladá Boleslav. Byla zde také provedena komparace náročnosti žádosti o dotaci projektů, přičemž jeden projekt byl žádán v Integrovaném plánu rozvoje města Mladá Boleslav, kde město Mladá Boleslav nesoutěžilo o dotace s jinými žadateli a v podstatě věděli, že žádost o dotaci jim schválí, oproti druhému projektu, kde žádali v jiné prioritní ose, kde soutěželi s ostatními žadateli a museli projít hodnocením formálních náležitostí a přijatelnosti a poté věcným hodnocením. Pro řádné uplatňování investiční politiky města Mladá Boleslav byla možnost využití zdrojů EU v rámci IPRM výhodnější, protože umožňovala realizaci dlouhodobější strategie v jednotlivých oblastech.

V poslední řadě bylo zhodnoceno čerpání finančních prostředků v období 2007-2013 a uvedeny podmínky pro období 2014-2020, za kterých je možné žádat o dotace z prostředků EU v rámci Operačního programu IROP, tak aby tyto projekty zvýšili kvalitu života obyvatel a napomohli obcím k rozvoji.

Při analyzování programového období 2007–2013 bylo zjištěno, že nejvíce finančních prostředků bylo vloženo do oblasti dopravy. Důvodem byl špatný stav místních silnic. Nezbytné je zmínit, že tento stav stále přetrvává.

Bylo také zjištěno dle rozhovorů, že obce a čerpaly také z jiných operačních programů (např. OPŽP), nebo přímo z Programu rozvoje venkova. Dalším problémem je také administrativní náročnost projektů. Bylo zjištěno, že ve velkých městech byly zřízeny odbory pro dotace až v novém období 2014-2020, a proto musely s menšími obcemi si na vyřizování dotací najímat externí firmy.

Dle zkušeností z období 2007-2013 a 2014-2020 vycházejí návrhy na zefektivnění využívání prostředků EU v již připravovaném rozpočtovém období 2021-2027. S ohledem na nižší absolutní částku podpory z EU, lze očekávat snížení absolutní míry dotace pro projekty a zároveň využití návratných forem podpory.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní zdroje

- [1] *Abeceda fondů EU 2014-2020*. Aktualizované vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018. ISBN 978-80-7538-169-9.
- [2] **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**. 2015. *Abeceda fondu EU 2014 - 2020*. Praha : Svoboda Press, s.r.o., 2015. str. 39. ISBN 978-80-7538-014-2
- [3] **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR** . 2015. *Evropské fondy 2014–2020: Jednoduše pro lidi*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci, 2015. str. 26. ISBN 978-80-87147-84-9.
- [4] **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**. 2015. *Evropské strukturální a investiční fondy 2014 - 2020 v kostce*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015. str. 48. ISBN 978-80-7538-009-8.
- [5] **BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ**. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2009. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [6] *Politika soudržnosti 2007-2013: poznámky a úřední texty ; Evropský fond pro regionální rozvoj : Evropský sociální fond : Fond soudržnosti : Evropské sdružení pro územní spolupráci : nástroj předvstupní pomoci*. Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. ISBN 92-79-03801-X. ISSN politikasoudržnosti2007-2013.
- [7] **MATES, Pavel a René WOKOUN**. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- [8] **NOVOTNÁ, Martina**. *Regionální politika EU*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2007. Studijní opora pro distanční vzdělávání. ISBN 978-80-248-1413-1.
- [9] **STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK**. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. str.216 ISBN 978-80-7367-588-2.

- [10] **WOKOUN, René.** *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování).* Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [11] **WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ.** *Základy regionálních věd a veřejné správy.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.
- [12] **Kolektiv autorů. 2008.** *Regionální rozvoj, východiska regionálního rozvoje, regionální politika, reorie, strategie a programování.* Praha : LINDE PRAHA, a. s., 2008. ISBN:978-80-7201-699-0.

7.2 Internetové zdroje

- [1] *Charakteristika okresu Mladá Boleslav [online]. ČSÚ pro Středočeský kraj (2018).* [cit. 10-2-2018]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_okresu_mlada_boleslav.
- [2] *Dějiny města automobilů: Mladá Boleslav.* [online]. [cit.4-9-2018]. Dostupné z: <http://www.mb-net.cz/dejiny-mesta-automobilu/ms-724/p1=724>.
- [3] *DotaceEU.cz [online]. - Informace o fonddech.* [cit.29-1-2018] Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fonddech-EU>.
- [4] *DotaceEU.cz - Programové období 2007-2013.* [online]. [cit. 4-4-2018] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Predchozi-programova-obdobi/Programove-obdobi-2007-2013>.
- [5] *DotaceEU - 15 ROP NUTS II Střední Čechy.* [online]. [cit. 21-10-2018]. Dostupné z: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Predchozi-programova-obdobi/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Stredni-Cechy>.
- [6] *Euroskop.cz - Operační programy 2007-2013.* [online]. - *Operační programy 2007-2013.* [cit. 4-4-2018] Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/>.
- [7] *Euroskop.cz - Správní členění (systém NUTS) [online]. - Správní členění (systém NUTS).* [cit. 5-4-2018]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni->

cleneni-system-nuts/.

- [8] *Euroskop.cz - Změny v období 2014-2020 [online]. - Změny v období 2014-2020.* [cit. 9-4-2018] Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9220/sekce/zmeny-v-obdobi-2014-2020>.
- [9] *Největší problémy města? Podle mladých doprava a bezpečnost. [online]. - Starostové a nezávislí.* [cit. 9-10-2018]. Dostupné z: <https://www.starostove-nezavisli.cz/mlada-boleslav/aktuality/nejvetsi-problemy-mesta-podle-mladych-doprava-a-bezpecnost>.
- [10] *Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu (2013).* [online]. [cit. 21-10-2018] Dostupné z: <http://www.dotaceu.cz/Dotace/media/SF/Programovy-dokument-ROP-Stredni-Cechy-na-programove-obdobi-2007-2013.pdf>.
- [11] *Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu (2013).* [online]. [cit. 1-10-2018] <https://www.ropstrednicechy.cz/documents.php?mid=922ac186-949f-102b-acac-00e0814daf34>
- [12] ‘Strategie regionálního rozvoje České republiky’ (2006). [online]. Praha (Ministerstvo pro místní rozvoj). Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalnihorozvoje-Ceske-republiky-na>.
- [13] Regionální operační program Střední Čechy. Seznam příjemců ke 30.4.2016. [online] Copyright 2008 Regionální rada regionu soudržnosti [cit. 10-10-2018]. Dostupné z: <https://www.ropstrednicechy.cz/vyzvy.php?vysledky=true&mid=168b9230-949f-102b-acac-00e0814daf34&isCategory=true>

7.3 Seznam tabulek

Tabulka 1 Správní členění (systém NUTS)	12
Tabulka 2 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle regionální politiky v období 2007-2013:	16
Tabulka 3 Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15–64 let)	21
Tabulka 4 Kategorie oblasti intervence Doprava	26
Tabulka 5 Kategorie v oblasti intervence Cestovní ruch	28
Tabulka 6 Indikativní rozdělení prostředků na oblasti podpory v rámci prioritní osy 3	29
Tabulka 7 Kategorie v oblasti Intervence Integrovaný rozvoj území.....	30
Tabulka 8 Kategorie oblastí intervence Technická pomoc.....	32

7.4 Seznam obrázků

Obrázek 1: 8 regionů soudružnosti	13
Obrázek 2 Administrativní členění okresu Mladá Boleslav	20

7.5 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Obrázek Ekocentrum zahrada	52
Příloha č. 2 – Obrázek interiéru leteckého muzea	52
Příloha č. 3 - Rozhovor s vedoucím oddělení pro čerpání dotací v Mladé Boleslavi 12.11	52
Příloha č. 4 Rozhovor s Vedoucí odboru kultury pro SČ, který realizoval Letecké muzeum.	54
Příloha č. 5 - Rozhovor s bývalým ředitelem ROP SČ pro období 2007-2013	56
Příloha č. 6 – Rozhovor s ředitelem Regionální dotační kanceláře	57

7.6 Přílohy

Příloha č. 1 - Obrázek Ekocentrum zahrada

Zdroj: vlastní fotografie

Příloha č. 2 – Obrázek interiéru leteckého muzea

Zdroj: vlastní fotografie

Příloha č. 3 - Rozhovor s vedoucím oddělení pro čerpání dotací v Mladé Boleslavi 12.11

1) Jakým způsobem se rozhodlo o zařazení projektu do IPRM?

„V době zpracování strategického dokumentu IPRM se dělalo zmapování potřeb a absorpční kapacita v rámci zvoleného území a když na druhou stranu rovnice se daly podporované aktivity z hlediska ROPu, tak volnočasový neboli vzdělávací areál, což je to Ekocentrum – Zahrada, tak jsme se tam našli a tudíž jsme tam ten projekt zařadili. To je první úhel pohledu. A druhý úhel pohledu byl, že objekt byl dlouhodobě zanedbávaný a ta potřeba byla samozřejmě zásadní pro tento projekt.“

2) Jak dlouho trvalo zpracování veškeré dokumentace potřebné k podání žádosti?

„V přípravné fázi se můžeme bavit řádově o měsících včetně zajištění stavebního povolení, které trvalo 6-10 měsíců v přípravné fázi a potom vlastní zpracování žádosti trvá několika týdnů až měsíc. Studie proveditelnosti, Doplnující informace k žádosti.“

3) Splnil realizovaný projekt Ekocentrum vaše očekávání?

„Rohodně splnilo očekávání, je to využíváné. Návštěvnost dětí je velká, konají se tam kroužky. Můžete se tam sám podívat na výlet.“

4) Byl pro vás proces získání dotace náročný?

„Nebyl náročný.“

5) Jaké byly/jsou důvody využití finančních zdrojů z fondů EU?

„Byla zde možnost pro dvě Středočeská města ve Středních Čechách, měli jsme svoji hromadku peněz, svůj budget, který jsme nesoutěžili s ostatními pouze pokud jsme prošli formálním hodnocením tak jsme ty peníze měli jistý a to byl ten hlavní důvod tzn. nějaká předem určená hromadka peněz, kterou jsme mohli využít na předem indikativní seznam projektů a návaznosti na potřebnost a absorpční kapacitu a já nevím co všechno dalšího. Tak jsme rozhodli pro ty evropský peníze.“

6) Čerpali jste i z jiných programů minulém období?

„Určitě ano, bylo to peníze na snižování energetické náročnosti veřejných budov, tzn. OPŽP. A pak to byly neinvestiční prostředky na pracování strategické plánu, na vzdělávání zaměstnanců, na komunitní plán sociálních služeb, krajské dotace atd.“

7) Máte na zpracování dotací svého zaměstnance, nebo využíváte služeb externích firem?

„Je to vzájemná kooperace. Využíváme služeb externistů, ale probíhá tam i úzká spolupráce s kolegy mnou vedeného oboru, kde vlastní administrace a realizace se tady děje svépomocí. Ale zpracování doplňujících informací k žádosti nebo studií proveditelnosti apod. tak využíváme služeb externistů.“

- 8) Jaké oblasti se projekt Ekocentrum dotkl nejvíce a jaké má pozitivní dopady na atraktivitu města?

Projekt je zaměřen na vzdělávací a volnočasové aktivity převážně místních obyvatel. Z hlediska trávení volného času místních dětí a vzdělávací aktivity a z hlediska ekologické výchovy tak rozhodně ano, splnil očekávání. Můžete se podívat na internetové stránky, kde je nabídka různých kurzů, seminářů, víkendových pobytů, příměstských táborů a další. Takže určitě atraktivitu města projekt navýšil.“

- 9) S jakými konkrétními problémy jste se setkali při realizaci?

„Z hlediska administrativy tam nebyl zásadní problém, ale samozřejmě tím, že se jedná o stavební projekt tak tam jsou vždycky problémy týkající se stavby ať to jsou více práce, méně práce, částečně se tam rekonstruovala budova, kde ani projektant dopředu neví, co v té zdi je, když to zjednoduším. Takže z hlediska stavby, běžné stavební problémy a řešení atypických konstrukcí apod. Ale z hlediska administrace si nemyslím, že by tam bylo něco zásadního.“

- 10) Jaké byly výhody v rámci administrace a soutěže IPRM?

„Tak v rámci IPRM programu jsme měli dopředu jasný plán jaké projekty budeme realizovat, takže to bylo jednodušší jak pro nás tak pro ROP SČ, který je schvaloval, ale když už jsme připravovali projekt, tak jsme s realizací dá se říct nečekali a rovnou se do ní pouštěli i s vědomím, že kdyby projektu nějaké náklady neuznali tak si je zaplatíme ze svého. Věděli jsme totiž, že nemáme žádnou soutěž mezi žadateli, a tak můžeme o projekt žádat pořád dokola dokud ho nedostaneme, tzn. projít formálním hodnocením.“

Příloha č. 4 Rozhovor s Vedoucí odboru kultury pro SČ, který realizoval Letecké muzeum.

- 1) Jaké části jste si v rámci administrace projektu zpracovávali sami?

„Na zpracování projektu jsme vysoutěžili firmu zabývající se na zpracování projektových žádostí. Firma LKA advisory to vyhrála a stou jsme spolupracovali. Sice firma LKA zpracovává Projekt v rámci formalit a všech záležitostí, ale musíte snít spolupracovat a dodávat jí dokumenty jako rozpočty, požadavky.“

- 2) Jak dlouho trvalo zpracování veškeré dokumentace potřebné k podání žádosti?

„Trvání bylo v řádech měsíců, ve výzvě 93a jsme podali žádosti, ke které jsme následně přiložili firmu LKA, která bude zpracovávat žádost. A Potom jsme mohli řešit dodavatele, stavby atd. V regionálním operačním programu jsme prošli hodnocením a projekt nám schválili k financování. Projekt kvůli kavárně jsme financovali 60/40.“

3) Byl pro vás proces získání dotace náročný?

„Byl pro nás časově náročný, a to vzhledem ke končící výzvě 93a.“

4) Jaké byly/jsou důvody využití finančních zdrojů z fondů EU?

„Byla to možnost, jak kvalitně vybavit prostory leteckého muzea, což se prosvědčilo, protože provoz je divácky velmi atraktivní, což se je vidět v průběhu doby.“

5) Čerpali jste i z jiných programů minulém období?

„Na tento projekt ne, ale jinak čerpáme z jiných programů na oblast silnic, soc. sféry, kultury, cestovní ruch a reg. Rozvoje.“

6) Máte na zpracování dotací svého zaměstnance, nebo využíváte služeb externích firem?

„Tenkrát jsme požádali externí firmu, nyní již máme svou dotační kancelář.“

7) Splnil realizovaný projekt vaši představu, byl přínosem pro region Mladoboleslavska?

„Ano byl velmi významným a pozitivním přínosem a to vzhledem k vysoké návštěvnosti. Je o to veliký zájem a lidi to zajímá. Projekt jako takový dostal stavbu roku v roce 2014 což je v podstatě jedno z neprestížnějších ocenění v oblasti stavebnictví kde je důraz na funkčnost projektu. Expozice dostala nejvyšší muzejní ocenění, které je možné získat gloria MUAESALIS. Projekt otevřel Předseda vlády, pan Hamáček(ministr vnitra), pan Nwelati (Starosta MB), hejtman SČ a ředitel ROP SČ. Celá událost byla na čt 24, byla to veliká událost. Dokonce nás přijel navštívit i Karel Ksandr, ředitel národního technického muzea.“

8) Jaké má podle Vás projekt Letecké muzeum pozitivní dopady na cestovní ruch a atraktivitu města?

„Se škoda auto muzeum spolupracujeme a děláme akce, kvůli leteckému a automobilovému muzeu turisté navštěvují město déle než jeden den a tím přispívají k turistickému rozvoji.“

9) S jakými konkrétními problémy jste se setkali při realizaci?

„Projekt jako celý nebyl uznán, a tak jsme začali stavět z vlastních zdrojů a pak jsme začali hledali zdroj ke spolufinancování jak projekt vybavit. Proto jsme požádali ROP k financování a ty nám vyhověli. Projektovou žádost jsme podali a byli jsme úspěšní. Konkrétní problém byl, že náš projektant nám navrhl, že když je to letecké muzeum, tak v kavárně budou šlapací letadla, a když jsme vysoutěžili projekt, tak jsme tlačili na čínské dodavatele, aby nám a dodali letadla k dokončení projektu, protože na nás tlačil čas. Nakonec jsme museli požádat o změnu projektu. A vysoutěžili jsme jiné a lepší letadla. Víte, v době kdy projekt podáváte žádosti, tak než se dojde k realizaci tak ta firma co ty výrobky vyráběla je už nemusí vyrábět.“

10) Proč Metoděje Valacha?

„Proč metoděje Valacha, když se podíváte hlouběji do historie, tak zjistíte že, centrem letectví je právě Mladá Boleslav. Pan Kašpar sestavil první české letadlo jako první konstrukci. Byl to první letecký motor v Rakousko-Uhersku. Dále Božena Mladlová byla první parašutistka z MB.“

Příloha č. 5 - Rozhovor s bývalým ředitelem ROP SČ pro období 2007-2013

1) Jakým způsobem se čerpání strukturálních fondů promítlo do úrovně regionu Mladoboleslavska?

„V rozpočtovém období 2007 – 2013 se možnost využití zdrojů promítla velmi pozitivně v mnoha oblastech. Pro obce města byl hlavní zdrojem finančních prostředků regionální operační program ROP Střední Čechy v rámci kterého byli do regionu SČ alokováno 15 miliard Kč. Prioritními oblastmi byly Doprava, Cestovní ruch a rozvoj města a obcí. Město Mladá Boleslav v rámci IPRM disponovalo cca 400 milionů Kč.“

2) Jaké projekty byly podle vás nejúspěšnější?

„Úspěšných projektů podporovaných v rámci ROP SČ v období 2007 – 2013 byla celá řada. Nejviditelnější pro veřejnost jsou úspěšné dopravní projekty, kdy byly modernizovány a rekonstruovány úseky silnic II. a III. třídy. Byly zřízeny stovky nových míst v mateřských školách, rekonstruovány budovy základních škol. Postaveny volnočasové aktivity a byly realizovány desítky kilometrů cyklostezek.“

3) Která oblast byla nejvíce podporovaná?

„Největší část celkové alokace byla směřována do projektů, které mají za cíl posílení komunální infrastruktury v oblasti dopravy, školství, zdravotnictví i volnočasových aktivit.“

Příloha č. 6 – Rozhovor s ředitelem Regionální dotační kanceláře

1) Kolik procent finančních prostředků je alokovaných ve stavajícím období 2014-2020?

„V Rozpočtové období EU 2014-2020 je skoro u konce a většina (cca 96%) prostředků alokovaných v tomto programu je rozdělena.“

2) Jaké opatření s diskutují na zlepšení efektivity čerpání dotačních titulů?

„Disktuje se o tom, že forma nenávraté podpory bude zachována, pravděpodobně bude snížen maximálně možný procentuální podíl z celkových nákladů projektu. Další bod bude, že příštím období lze očekávat navržení návratných forem. Dále pro efektivnější prosazování „územní dimenze“ bude kladen důraz na spolupráci řídicích orgánů jednotlivých operačních programů tak, aby byly navrhovány a realizovány takové projekty, u kterých se budou násobit dosahované efekty. Větší důležitost bude zaměřena na projekty Integrovaných teritoriálních investic ve velkých městských aglomeracích a Integrovaných plánů rozvoje území.“

3) Co je tedy obecným cílem těchto projednávaných témat?

„Bude se dosahovat toho, aby rozhodovací kompetence při využívání prostředků EU byly na straně národního státu. Zefektivnění forem podpory musí vést k tomu, aby byly navrhovány a realizovány skutečně potřebné projekty. Lze očekávat pro příští období snížení absolutní alokace prostředků EU pro ČR bude kladen důraz na využívání návratných forem podpory.“